

30810 ప్రతిదినము వకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 11-వ తేది మంగళవారము
నంపుటము ౧౦౧ } ద థి ర్ థా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, మార్గశిరమాస శుద్ధ చవతి ౪. { నంబిక ౧౧౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమంద

అమృతాంజనము గాయము పుండ్రకు పునమయినమండ

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజేసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దము దిగిత మునుమందుగా నకలుమందులవలన గొప్పముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునంతటను వెలసినది.

కఫహరిచూరము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూలహరి

చిన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బిల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూరము వాడమాలికలచే చేయబడినది.
కన్న, ఉబ్బనము, కాగపీస, కైత్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనందుకొనట మంచిది.

అజీర్ణమువలన భుజించిన వస్తువులు రక్తమునకు సరిగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణశక్తి
లందు రసప్రాసము క్రమముగ కలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మార్లల డబ్బి వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు కైత్యము, రసవట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుళ్లిన
కడివిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
దూచిన మందులో రడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"

Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రించబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు లేక, బొంబాయి.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

దీనియందు భాష వాఙ్మయము చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు
సంబంధించిన పండితులవ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్మని రంగులపటమును నాలుగై చిత్ర
రంగుల పటములును మణికొన్ని నాయకుల పటములును తదితరపటములును గలవు.

సంచికయందు 160 పుటలున్నను చందా పోస్టభర్తలు సహా స. 1-కి రూ. 6-0-0

పకటనలను పంపదలచినవారు తెలిపిన ధరలు తెలుపబడును.

వెంటనే దరఖాస్తులను క్రింది చిరునామాకు సంపుకొనవలయును.

భారతి మ్యేనేజరు, 7, తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

వెల్లింగటన్ సిటీము

958

8-12-28 కవారము నుండి 14-12-28 తేది కుక్ కవారము వరకు
సాంధ్యరేతు 6-15 గంటలకు క్లాతి 9-80

గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

కవారము, ఆదివారము లందు మాదిరి ౫-౫౫ 8-15 గంటలకు

క్లాతి మార్పులు రెండు గంటలు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రపంచ మంతటను ఆశ్చర్యమును కలుగజేయు వస్తు

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకేన్,

విదవారము 12, 18 కథలు 4 భాగములు. క్లాతిగా తయారైన

ఎడిపోలో, కాప్టెన్ కిడ్ కథలు

నటనకు 7, 8, 9 కథలు మూడవ వారము 8 భాగములు గా

మాంట్ గాఫ్ యూవర్స్ ల్ ఇంకొక శేషవర్త న్యూస్
విశోధనము కూడచూపబడును.

మదరాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండు)

నోటీసు

11-12-28 లేదా రాత్రి 10 గంటల వరకు మదరాసు సెంట్రల్ రైల్వే నుండి మరాఠీ పోవు వ్యాపారము శ్రీ రాజ్ కలెన్డరి గారి బండిబయట గెరిపోవునంతవరకు మాసి వెట్టబడును. సదరన్ మరాఠీ వ్యాపారము లోనిలోని పోతు ఈ త్రైపువలల ఉద్యోగస్తుల, మరియుతరల సామానుల మాత్రము స్టేషనులోనికి తీసికొనిపోవుటకు మాత్రము తిరుయెర్నాటు చేబబడును. ఈబండ్లు బయటికి పోవువ్యాపారములముగా లోనికిపోయి, అచ్చటినుండి బండ్లు వచ్చి నిలుపు వెం 4 రు ప్లాటుపారము మీదికి పోవలెను. తరువాత వాల్టాక్స్ లోడ్లు ప్రక్క న యెండు ద్వారములందా బయటికిపోయి సిటి పోలిసువారి భవనము లక్షగర్ల యొడగలెను. శ్రీ రాజ్ కలెన్డరిగారు బయలుదేరిపోయిన తరువాత ఈబండ్లు అన్ని యె మరల వాల్టాక్స్ లోడ్లు ప్రక్క న యెండు ద్వారములందానే లోనికిపోయి, మరల బండ్లువచ్చి నిలుపు వెం 4 రు ప్లాటుపారము పోవచ్చును. అచ్చటనుండి మా మూడుగా బయటికిపోవు వ్యాపారములందానే వెంపలికి పోవచ్చును.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

31 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలసలభము! (పోస్తుఖప్పులు ప్రత్యేకము) నుణ మధికము!! కరీంనాల్ ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వెత్రకాకలకు ఈమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపులింతలు, అస్తిమాంద్ర్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పొర్ర్యములు, కరమ్మ, వ్రేళ్లు అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి జీవమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాలనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతనే పరమహంసక్రియయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

వియనామా:-
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం
పోస్తు నిడుమాల, ఎలట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

హిందీ ఆంధ్ర నిఘంటువు

అనేక గ్రంథకావ్యముల నుండియు, శత్రులనుండియు తీసి వ్రాసిన 20000 వేల శబ్దములు లిందు గలదు. హిందీశబ్దముల ప్రతిరూపమును కొనవలసిన పుస్తకమిదియే. చక్కని గ్రంథ కాగితములును, లైతును. వెల 2 రూపాయలు మాత్రమే.

తెలుగులిపిలో ఉచ్చారణసహితము గల "రాష్ట్రభాషా బోధిని" వెల 6 అ. కాకినాడ కాంగ్రెసు కొలదిదినములలో జరుగనున్నది. ప్రతివాడు కొనవలసిన విలుగానుండునట్లు ధర బాగుగా తగ్గించి 8 అణాలకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము. ఇంటివద్ద నుండియే హిందీ శబ్దములను విలగు పుస్తకము "హిందీ స్వబోధిని" వెల 0-12-0.

ప్రతిభక్తులందఱును అనగా వెలకు రెండు శతాబ్దములముల నెలవదలు "హిందీచాతక" గ్రంథిక. కులభక్తిని ప్రోత్సహి వ్యాసములు, కథలు వ్రాయబడుచున్నవి. హిందీ భాషాభివృద్ధికి వారి సహాయకము.

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము,

రెవెన్యూ కేసి, మదరాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద పుస్తకము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము ప్రత్యామ్నాయ భాషా కంపిరవాకి ఇనాం! మా గా పంపబడును.

Rajvardi Sri Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta.

కాంగ్రెసు సప్తాహము

శ్రీ కేశభ కౌండ నేతృత్వమున గాంధీగారు నిన్ను జీవితముందు ప్రకటించిన రోజును గాంధీజీని, ముందు వారిని నిండాపరిచానము గావించితిమను వాక్యమునకు సమాధానము చెప్పవలసి యున్నది. శ్రీ రామ రామ, అటువంటి తాత్పర్యము గాకెన్నటికిలేదు. "అనరానివారి నోట వివరాని మాట వింటిమను సమాధానము సప్తాహ సంకల్పము నాయకాగ్రే సగులగు శ్రీవారివల్ల ప్రత్యభమున ఆకీర్ణమునకు పొందనేర్వక పోయి నేనును దుఃఖముచే ఆత్మకృణ వ్రాసియుంటిని. వారట్లు భిక్షాముడివలెపోతుమానకు నేనుకొనుచున్నాను. ఇక వానర సోక్తులగువచ్చును నాయకృణ భర్తవినయకాదంబరమును గూర్చును శ్రీవా రమగ్రహించిన ఆకీర్ణ చనము లకేమిగాని తీవ్రముననుచున్నాను వారు గావించిన విమృశనమునకు మాత్రము రెండమాడు మాకృణ సమాధానము నిన్ను విమర్శించుచున్నాను. మున్నందు అనామదాదాదులో జరిగిన సంకతులనుగూర్చి శ్రీవారు వ్రాసిన వాక్యములలో ఆయధా. మొదలయవలెను. బొంబాయి క్రానికల్ క్లిక శ్రీవారుతోలుక చదివెలిని నెలవిచ్చిరి. అదివారిరెంటి కనంతరమే చదివియుందురు. నేను అనామదాదాదువెల్లనయనంతరమే శ్రీవారి ఆపత్రిక అంది యుండెను. అంతకుమున్నే స్వరాజ్యపత్రికలో బహుళమాది యుందురు. అపోహనుగూర్చి వారిచ్చిన. తంతిసప్తాహ మసంభవము మాటలతో ప్రయోగించెను. నాకున నునదున్న ఆత్ర తన అంభకమును తాత్పర్యము విమర్శించ సాహసించితిని. సన్మానసంఘమువారిలో నేను స్వయముగా విన్నవింపటకు నేనంజలి మొందునకుదాకాన. శ్రీవారిందుగూర్చి పొరపాటు భిక్షాముడి సన్మానసంఘకార్యనిర్వాహకవర్గముందు ప్రధానపురుషుడై యుంటిని నెలవిచ్చిరి. వాకట్టిప్రధానమే సంప్రదించినయెడల ఇందుగూర్చి నిరంతరము విన్నవించుచు నేయుండెడివాడను. అది తేలకారణముచేత నే "అచ్చటచ్చట ఎక్కడెవెడో ప్రస్తావన చేయుట" శ్రీ వారు నన్ను శ్రీ వాగే క్షర రావు వంతులుగా తన్ను మొదలగు "నెట్టలో నాచుటించుట" మొదలగువార్తలు ప్రాచీనించి విన్నవెట్ల ఇదింత "భునకార్య" మని తలచిన వెద్దలున్నా ఉచేతచేయదురని నేనుసాించియుండలేదు. ఈ విషయమై నేను బోధించుటకేసికొనుటకు మొనమున్న నే వాకకకాళము దొరికియుండుటచేత ఆ వ్యవధిగా నైన ప్రతిత్తింప మొదలిడి నాను. వాక"పట్టు దలయే" లేదనినెలవిచ్చుట అన్యాయము. వాకవకాళమిచ్చిర అం గ్రంథాలయకళాశా ఇందుగూర్చి తీర్మానము కూడ జరిపించి యున్నాను. ఇక శ్రీ వారు ప్రేతులగుతి యేమన ఆజేసింది. ప్రేతులు మనము ప్రత్యేకించి విడిచితే వచ్చివచ్చు కాదు అందువలన అన్న ప్రధానములో అనామదాదులకు సరియైన భార్యలు గలను క వారిని నూడ అచ్చింప వలసినదే కాని కత్తిలేమిచే ఆ ప్రయత్నము సంకల్పించబడలేదు. ప్రతినిధులు మనయింటికి వచ్చేవెల్ల వెద్దలాడుని శ్రీవారు జేసిందివారు. వారు నిర్భయముగా వెల్ల వెద్దలే. ఈసంకల్ప మార్గధర్మికి కాకినాడయందు కార్యబోధనము జరగ నున్నది. కానిపో సన్మానసంఘమువారికి కలయల లక్షరూపాయలు కూడ యావత్ హిందూస్థానముననెల కమాలుచేయబడలేదు? కాంగ్రెసుకిచ్చిన 10 రూపాయలట్లు మూలముగా వారిచ్చుచున్న మాట నిజమే. అది అర్థధర్మి కల్యాణసందేశమున "సుమంగ లీతము" అని చదివినపడు కట్టుముగా భావించవలె గాని శ్రీవారి యభిప్రాయము యదార్థమైతే దామామగకారమి అక్షుగా ఆంధ్రులెంతయాయవలెనో అందియే ఈయవలెను. "అతిధి కన్నుల కొరములే కనులే కనలలో మెండాలుతేతగా పిండా కూకులే కపోతగా" అనుచుకొను వాడియుంటిని. అంతకన్న మనమైన యొక్క యిప్పుడు చేస్తున్నాను. బంగారపు వస్త్రమువరకు ప్రత్యక్షము చేసి ప్రసాదము మాత్రము లోపకుండి అని చెప్పవలసి వచ్చెనగా? పూర్వవారములు అన్నవికయదా-వనగా నున్నమాట వాస్తవమే. ఇప్పుడుమూర్ఖుడవా? మూర్ఖతయు భాగ్యమాంధులగుడక్కనుడవా? ఇదిఅన్నిభక్తియమేలకాదు? అతిధియెద్ద మనాశ్రీతులకు ఆకీర్ణమునకు పురస్కరముగా కట్టు ముగించుట గాక వెల్లెఖక్కు కన్నయెట్లక కట్టుమే కొందుగా? అన్నమవెల్లె కప్పుడు మాత్రము ఖరీదు తెచ్చుని యదుగుల అనాధ్రమున్ను ఆవార్యమున్ను ఇది భావములోనే మార్చునమే. Change of heart కాంలేనని మహాత్ముల వారు నుడిచిన వాక్యమున కర్మమేమి?

విశాఖపట్టణము తుపాను

బాధితుల సహాయనిధి

విశాఖపట్టణములో కలిగిన అతి వృష్టిభాధ తొలగించుటకుగాన ప్రాంతీయిన కళాశాలికి ఈదివ్వున నాడు ప.వీ.క. భవన సహాయమును, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు సహాయసంఘము కార్యదర్శిగారు మండలపూర్వకముగా గ్రహించితిమని తెలియ జేయుచున్నాము.	
శ్రీమతి సి. ఎ. హెండర్సన్, రెవెన్యూ సంఘము కార్యదర్శి, విశాఖపట్టణం	రూ 500
సి. ఎ. హెండర్సన్ గారు పి. సి. ఎస్	100
డబ్ల్యు. ఇ. ఎస్సు వర్ధి గారు, గోర్లను ఉదాపు కంపెనీ ఏజంటు	500
బొబ్బిలి మహారాజావారు	100
ఎఫ్. ఎన్. బార్డి గారు	25
వార్లాటు బ్రదరు ఏజంటుగారు, విశాఖపట్టణం	100
కేసా పూర్ణ యాత్రంకులుగారు జిల్లామునకలు రామచంద్రురం	25
కె. బుచ్చి కెంకయ్యచెట్టిగారు	5
చెరువు సోమయాజులు వంతులుగారు	5
దుగ్గిరాల నుబ్బయ్యచెట్టిగారు	4
సి. జి. మాకే గారు పి. సి. ఎస్	60
సి. ఎ. హెండర్సన్ గారు (రెండవసారి)	100
ఎల్. ఆర్. జి. దొనోగుగారు	25
శ్రీ విక్రమశత్రుగ్య గారు	50
గోపాలపురం ప్రాప్రయటగుగారు	100
హెచ్. డి. గజరాజారావు	1
శ్రీమతి సి. ఎ. హెండర్సన్ గారు మదరాసు రెవెన్యూ సంఘము తరపున	500
విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డు ఉద్యోగులు	6-8-0
వాన్లీ పేట చాలావాసా హేబుగారు	5-0-0
ఎల్. గోదలదాసు	10
సింగ్లూ - రాబుటమిల్సుకంపెనీ, మదరాసు	500
బంస్సునుబ్రదర్స్ "మిలెను - కాకినాడ	100
కసింకోట జమిందారు గారు	25
బాగుమలు సోపిరుగారు	150
ఎం. రామకృష్ణరావు పంతులుగారు	5
కేసారిజియారామూర్తిగారు	10
వి. బుచ్చన్న పంతులుగారు	10
ఎన్. మహమ్మదు ఇమానుసా హేబుగారు	1
ఎస్. నుబ్బయ్యకాశ్రీగారు, బందరు	10
ఎస్. అనంతరామ అయ్యరు గారు, మదరాసు	1
బొబ్బిలి రాజావారు	500
రా. సా. ఎస్. వెంకటసుబ్బారావుగారు	10
మొత్తము 8548-8-0	

ఎం. కామయ్య,

గౌ. కార్యదర్శి.

"దాసేన భూతాని కీధివంతి దాసేన వైరాజ్యపి యాంధి వాకం" అను వాక్యోక్తికి అర్థమేమి? అన్న గాంధీ మనవిప్పుడు చేసి "వెన్ను విరుచుకొన్న మాత్రాన" ఆర్యభూమిలో దుర్నిమిత్తము లేదని బహుళుజేరవు. ఏదాన మైనను సమర్థము కానివలసియుండును, అసమర్థులమని ఆర్య మహావలందకు తీర్మానము గావించిగొన్నవో అన్నవికయ పోతకము మనకంటకు పోతయ్యును గాని అను దినము సప్తాహములో తాండవించుచున్న ఆంధ్రలోకము అట్టిదైగ్య ములందింప జరగని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. అఖిలభారత ప్రజాసంఘము గాంగ్రెసుకుండులెల్లముప్పు ముమ్మాటికేవాటిల్లనే రదని ఘంటాపథముగా చెప్పగలక. ఆంధ్రమహావనము తమ యశస్సును నివృత్తులంకము గా పాడు కొందురగా. అతిధివల్ల రమల పట్టణ మకు గల యాదానము కడవాడకుండురుగా? ప్రమాదభావము చాటున భర్తవ్యమావముమరుగుపరచుకొన వుండుటగాక, ఆంధ్రమహావనలా! బహువరాధ

దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య.

గుంటూరు పురపాలక సంఘము

గోవిందరావుల కృష్ణారావుగారి ప్రత్యక్షరూప మాడ రావుగారి రాజకీయభావ రాకయే యెట్లు తొందరపడి అవత్యపు కల్పనలతో మొదటికొనెను. వాసిరో యెట్లు వా బాబును గూడ అరచి కేసికొనినా, ప్రత్యక్షరూప మిచ్చుటలకు మరల ప్రయత్నములకు తావిచ్చిరి. "మొదటి ప్రతివాదియైన మొదటి గారును బుద్ధివ్యాధిగ్రస్తముగ కలిగిన రాకయే తేనెదండ కొందరి వోలెర్ల చేస్తున్న బాబితాలో తిప్పుగా అన్న వయించినారు." "ఇందు పురపాలక సంఘమునకు గల సంబంధ మేమిటి?" యని రావుగారు ప్రశ్నించిరి. ప్రెయిమెంటు గారు చట్టములో నిర్ణయించబడిన విధులను చేసే కపుడు, పురపాలక సంఘమునకు తీర్మానములు అనుసరించి కట్టునపుడు, ప్రెయిమెంటు గారు సంఘ బాబులలో నెవరునున్నట్లు భావించుచున్నానని ప్రత్యేక వ్యక్తిగా పరిగణించబడరు. సమతుల్యబాధితా అట్టిదియే! అందు కలననే ప్రెయిమెంటు గారి కావాలి పార్టీగా చేర్చుకొనెదలెదల సలహాను తరఫున దిశించు చేసికొనుటకు అధికారము కలదు. రావుగారు మునిసిపల్ చట్టములోని 351 క్లెజును సీ. చూచినయెడల యీ సంగతి నుబోధము కాగలను.

"The Chairman may defend himself if sued or joined as a party in any proceeding in respect of the conduct of election or in respect of the electoral roll".

2. ఈ క్లెజు నువల సంఘసభ్యుల అనుమతిలేక ప్రెయిమెంటు గారు దిశించు చేసికొనెటకు అధికారముండ, ముందుగా సంఘముయొక్క అనుమతి బడసిరా లేదా యను సంగతి అనవసరమని స్పష్టపడుచున్నది. పురపాలక సంఘమువారు అనుమతి యిచ్చుటకును ఖర్చులకు సంఘమువారి కబాలురారి తప్పదని కూడ స్పష్టపడుచున్నది. అట్టిది సంఘమువారు, ప్రెయిమెంటు గారు దిశించు చేసికొన్న సరియైన తూర్పిభావము పొందుటకు మంచిగా లేక సంఘమువారు మాడ ప్రెయిమెంటు గారి తో ద్వివిధి వారి సరియైన కలనా నిచ్చి సమర్థతతో దిశించు చేయించుట మంచియే చదుకరతే యూహించవచ్చును. ఇంతకు రావుగారు పట్టి గుండెనువల కూడే కల్గిన యెట్లు చూచుచున్నాడు.

3. భాదీగారి కాలములో సంఘమువారు తూర్పిభావము వహించుటలను, ఖర్చుల పురపాలక సంఘమువారిమీద వేయబడుట పాపము రావుగారికి తెలియదు కాబోలు! సంపూర్ణ విషయముగ్రహణ ముండిన, సట్టి పొరబాటు అందవని హెచ్చరించుచున్నాను. రావుగారు తేజోవ్రాహ్మణుని కలించి యెట్లు ప్రాసరిన తెలిసిచ్చిరి. పాపము పడకుండు గా!

4. "ప్రేమను యెప్పుడు చేసికొనరా యని నిస్సహాయుడైన కొందరు కృతరేకులకు ఓటుల నిచ్చులేదట!" ఏమి వీరి కల్పనాకే, అచ్చటివారెవరు? వీరికి సంఘము కాలనియైన చదువరులు, ప్రయోజనములను, నిరాశచే కృతరేకులకు వోటు యిచ్చునా? కృతరేకుల లేదని గట్టిగా చెప్పుచు రావుగారు కొంచెము సహనము వహించిన, వావా అసంతరిం చావాయొక్క విషయములు రావుగారికి యంతరక్షణ యెట్లుకగ నుబోధములు కాగలవని మనవిచేయుచున్నాను. అమన దెప్పటకుగాని తేలికని పట్టికరించుటకుగాని యెట్లు ప్రాయమున్నా సని కలంపపదని విన్నవించుచున్నాను.

గుంటూరు } చట్టి సరసిమా రావు.
8-12-23

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహా విద్యాలయము - ఏలూరు

ఈ పట్టణమున వారము రోజులనుండి జరుగుచున్న ఆయుర్వేదవేద విద్యార్థులవత్సర కేంద్రమున ఆయుర్వేదశాస్త్ర విభాగము విద్యార్థి శ్రీ శేషరామరాజు, వైద్యశాస్త్ర అన్నవర్గము విజ్ఞాపక అధికారియైన, వైద్యశాస్త్రమును గూడ గాంధీ విద్యార్థులకొకాశ్రమము, చివరకు మార్గశాస్త్రమును శాస్త్రము, భిక్షువర్గ కేంద్రశాస్త్రము, కేంద్రశాస్త్రమును స్వని ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు, 5 వేద ఆయుర్వేదము విద్యార్థులకును చూచుటకు వయసేసి తమసంకల్పమును తెలియించిరి. ఆచార్యశ్రీమహాన విద్యార్థిసభ జరిగెను. అందు శ్రీ బుచ్చయ్యకొండ శాస్త్రము ఈ విద్యాలయమున, ఆయుర్వేద విద్యార్థి మంత్రి శ్రీమంత్రి విరాజ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణ మాచార్యులవారి అధ్యాపకత్వమున జాతీయసాంప్రదాయ మే నట్టియే వేదములలో నొకటియైన ఆయుర్వేదము నేర్చుచుండుట తమ కేంద్రము సంతోషకరముగ నున్నదనియు, విద్యార్థులు బాల్యమునుండియు చిన్న చిన్న పులలెట్లును, మేషభోజనము గలరములను చెట్టుపైంచి తాని యువరూపములను లోకమునకు తెలిపివేయుచుండలే నియు హెచ్చరించుచు, ప్రపంచ భృత్యులై విద్యార్థులు మంచి ప్రవర్తనను కల్గుననుకొని పరిష్కలుగాక యనియు ఆశీర్వాదించుచు గంధీశాస్త్రము మొసంగిరి. పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ శేషరామరాజు, 5వ వర్గ మాచార్యులుగారు మాడ "జాతీయం" ను గురించును, ముఖ్యములను గురించియు విద్యార్థుల కర్తవ్యమును గురించియు ప్రవచించుచు విద్యార్థులకు తమ ఆశీర్వాదములను పొసంగిరి. తనవారి ఆచార్యపార్యత కేంద్రము పీఠము ప్రకటించుచు కృష్ణజ్ఞాతాభివందనము లర్పించిరి. మైదాబాదు వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ, మదిగొండ బుచ్చయ్యకొండ శాస్త్రముగారును గే.ఎం.ఎ.యను, తెనాలి వాస్తవ్యులు యెలగు రామలింగయ్యగారి కుమారు విశ్వేశ్వరశాస్త్రముగారు 3-0-0-0 అను, విద్యాలయమున విరాళము లొసంగిరి. ఇటు కంటే తేజోభిమానులను, ఆయుర్వేదాధికారులను అగు ఈ విద్యార్థులకు విద్యార్థులకూల్యమైన హితోపదేశములను సంగుటయేగాక విద్యాలయమున కివారాళములను పొసంగిండుటకు వంతును లభింపబడెను. ఈ సందర్భము ఈ విద్యాలయము 160 మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభమై ఇప్పుడు 200 విద్యార్థులకు ప్రాంగణ దిగివచ్చి గాంధీ విద్యాలయమున కలెవులకు చాల సంతోషించుచున్నారను. ఇంతకు క్రొత్తవిద్యార్థులు జేరుచునే యున్నారు.

ఆయుర్వేద శాఖగూడ చాల యభివృద్ధి కరముగ నున్నది. 12 గురు విద్యార్థులు ఆయుర్వేదము నభ్యసించుచున్నారు. ఇంతకు ఈ శాఖ శ్రీమంత్రి ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులవారి అధ్యాపకత్వమున జుభివృద్ధి గాంచగలదు.

కాశీభట్ట, నే, వ్యాధి, వైద్యము, వైద్యముగూడ గూడ విద్యార్థులకు చేరుచు కర్మశ్రీకరముగ కృషిచేరుచున్నది. శ్రీ యుగి నందివాడ చ.పతి రావుగారి సహాయమున అచ్చుటా త్వుటను (కేంద్రము) గూడ నేర్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తెలుపుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఆచార్య పార్యతకేంద్రమున, దిండికొండపాఠశాలయను, ఎన్ని కేసులైన నోర్చి, కల్పకరములను గైకొనుచు స్వార్థత్వముతో మిగుల పాటుపడుచుండుటలను విద్యార్థులు భాగ్యభివృద్ధికి కను తోడ్పడుదుని నమ్ముచున్నాము.

ఈ విద్యాలయమున ప్రాసంపదించి విద్యార్థి ఆంధ్రసాహిత్య చర్యసంఘమునూడ చాల యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ప్రతి ఆదివాసమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ విషయముల గురించి తాతాశాస్త్రములు జరుగుచున్నవి. ఇటీవల ఈ సభావ్య

విదేశములందలి భారతీయులు

శ్వేతముఖుల కాశీవ్యము-భారతీయులకు

విదేశములందలి భారతీయులకు శాశ్వతముగా వచ్చుచున్నది. ఈ కాల 1 వ వేదీక కలకత్తాకు వచ్చిన "గాంధీ" అను ఓడలో 288 మంది విదేశములనుండి తమిళ వేదీక భారతీయులు అడిగిరి. అందు 595 ప్రాముఖ్యము కల భారతీయులు. వారు మన దేశమునుండి పోయినట్లుగా తృప్తికాయలై యుండిరి. ఇప్పుడు పోలి. తేనెదండ ట్టు మీసించి పోయి తిరిగి వచ్చిన వారిని జూచుట దుఃఖకరముగా నున్నది. గత నూతనముండి మనదేశము నుండి అనేకమంది కల్కత్తా వద్దతిరి, అవగా యంగుమించు భావిపద్ధతిని కలనకావ్యములకు భోగముడిరి. తాము వాసులమి యెట్లును సంగడ కనుగొనిన దమని దుంది స్వదేశమును విడిచివేయుచుండిరి. కాని, విదేశమున కేరీరములను కృష్ణపదేశీని, అచ్చటివారి సంపద విభిన్నతేసిరి. రమ కేరీరములనును రామరామ కేంద్రతేసిరి స్వదేశముయొక్క మాటమరచి, విదేశములను కృష్ణించుచున్నారు. వారిపిల్లలు భారతదేశమునుగూర్చి యేమియు యెరుగరు. తుదకు యెచ్చటికి తమిళవేదీకపుట జీవసాధారము లేక కాగిపోయిచున్నారు.

అహ, యెట్టి విచారకరముగ దుర్లభ! మొదలు శ్రీకృష్ణ పోయినపుడు వీరు విదేశముల నుండి నిజస్థితినిగూర్చి యేమియు తెలుగరు. అచ్చటకు గొనిపోవడిపడెన అధికారులు వీరిని శ్వేతకారులకు కనువులవలె వికలించివేసిరి. వీరకు తెక్కకు మిక్కిలమును యెక్కట్లులకు లానైరి. చాలమంది ఆర్యవార్యులు గావించుకొనిరి, మిత్రవారిని అచ్చట నికరించుచి శ్వేతకారులవారు కిరణము జూచుచుండిరి. పిల్లలలో నొక విభాగి యనును భారతీయ పేరకును రెంపై ఫిర్యాదు చేసెనని వానిచే వికలత్రితో చేదించెను. ఇందుకు బదులుగా, శ్వేతవ్యవసాయదాగాల తమ గొట్టెలను గురుకునుచు కొనటకుగాను చెవులను తెరిచి వేయుచుండిరియు, అవిధముగ తనసేవకుని గురుకు చెట్టుకొనుటకుగాను తాని పనిజేసివనియు, అజనవాదించెను. కాలిలలో భారతీయులచే చేకనైసంతక నిచేయించుకొని, వాని అవతరము దెవకునే అచ్చటనుండు కనర్వులని కిరిమివేయుచున్నారు. భారతీయులు విదేశములకు భోదలించి స్వతంత్రునిగాబోయి, స్వతంత్రునిగానే పనిచేసికొని, విదేశము స్వతంత్రునిగానే మరణించవలెను. కాలిలలో మనవారిని నివాసపు నాకులించుట బాదవట, అయినను, క్రీటిపు ఇండియా దొరలనుచుచు భారతీయులను మరలగా నెరుకుతేసి, పాపాపూరియై లైం శ్వేతముఖులకు భాగ్యంతులుగా జేయవలెనుచున్నారు.

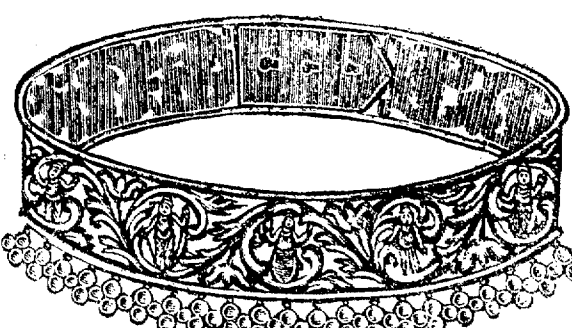
ఫిజీనుండి దాక్టరుమనీలాలు దంపతులకు పంపివేయుట, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులకు కిరిమివేయుట, కెన్యాలోను భారతీయుల నెడతెట్టుట మొదలగువిషయములను జూచియైన మనము తెలివి దెచ్చుకొనెదముగా! ఇట్టిస్థితిలో మనము పరిస్థితులను బాగుగా నెరిగి, ప్రపంచభోధపరచెదయితే శ్వేత మనకు గలదు. మూలం యెరుకుట ప్రాంధ్యమైనవాదిగా భారతీయుల తెలివితేలికలను సరియే శ్వేతకాతీవారితే తృప్తికొనుటచే, హినులుగా భావించుచున్నారను సంగతి జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. భారతదేశము యొక్క వచి ప్రవామమునకు కలంకము గలగుచున్నది. "విదేశములందలి భారతీయులు" అనునామమున వేదోక మాసపత్రికను ప్రచురింప నెంచితి. దీక్షములమున విదేశములందలి భారతీయుల దుర్దిశను గూర్చి ప్రజాసాహస్యమున కెక కలకత్తా, బాన్సులకు ప్రజాభిప్రాయమున వారి యెక్కట్లులను వ్రాసిగొని, ఆయురదేశములందు భారతీయులకు సహనస్వత్వముసంప్రాప్తియగుటకు తోడ్పడి వ్యాసమును ప్రకటించెదము. ఇందులకు దేశీయులకు కాలసిలములందలి నిజమైన పరిస్థితులు చక్కగ తెలియగలవు. అందుచే వారెల్ల వికల్పమై తమసోదరులయభివృద్ధికి పాటుబడెదను. భారతీయులు తమ మార్గభూమియొక్క గొరింతును నశి. పద్ధతుగా నున్న సమయము పంపు శ్రేయములగుల యందరంద విదేశములను విదేశములను నున్నవో విదేశములను చదువు.

ని. అర్. సాయుధు

మువైద్యులపూర్తి మహామహాభివృద్ధి చేయు వే కలకత్తా యశాస్థినివా విద్యాలయము. వ దయువే విద్యార్థులకు చక్కని హితోపదేశము చేసిరి. ఈ సంఘము ఇమందుకొర యభివృద్ధి గాంచగలదని యాశించు చున్నాము. (ఒకవిభాగం)

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు.

నాగవత్తులు

ఇది 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో సవరగరికమునకు తగినట్లు తయారు చేయబడును. పాతికా పరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము కడల్పు వాకు చేయవచ్చును. వీటికి కరుగు సహా మజారి రు 25 లు మొదలు రు 35 లు వరకు గలను. పువ్యరాగములు, పట్టె కెంపులు, రిక్తిములు మొదల గలవి చేర్చిన వాటికి ప్రత్యేకముగా సొమ్ము యిచ్చవలెను. అన్ని రకపు మొదల, సవరముల గారు నగలు, సామానులు స్టామల్ నిధిముగా నున్నవి.

ఒక సారి వచ్చి ఒక చిన్న కురువును మోస్తర తీసిక మా సమర్థము మీకు తెలియను. మా చిత్ర విచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1-కి ధర రు 1. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలు వర్తకులు, 25, చైతా బజారు రోడ్డు, మద్రాసు

(2)

అప్పుడు 20 ఏళ్లు దు 149-0-0
కొత్త కప్పుడు కొత్త

మదరాసు శాసనసభ

గ్రామాధికారుల జీతములు

కనీసము 20 రూపములు లుండవలయు నను

తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

నిన్ను ఫరీఫారానంతరము 2 గంటలకు కానవరకు సమావేశమయ్యెను. గ్రామోద్యోగుల జీతములు 1 నెలము 20 రూపములుండవలయునని మొదట ప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రతిపక్షమువారు సామాన్యకానసభకు ఎన్నికైనది కనుకంద్రాప్తపత్రములు, ఆర్. కె. వల్లభులంశెట్టిగారు హాజరుచేయుచుండిరి.

రెవెన్యూ కమిషన్ డి. గె. కొల్లంగూడు రాజుగారు భక్తరానందను ప్రభుత్వమువారిపక్షమున రెవెన్యూ కార్యద్యక్షునిగా లేగాక ఇట్లు ప్రభుత్వ తరపున మిగిలి:

ఈ తీర్మానము ఎన్నికైనందున దు అభ్యర్థులొకరినైన వాదనలు లనుసరించి చర్చకు తేలవలసివచ్చునని వాదించెను.

మొదట ముఖ్యమంత్రిగారు: ఎన్నికైన జరుగుటకు ఎన్నియోజనల పూర్వము నేటి తీర్మానముపై పాటిక వోటింగు ఇచ్చియుంటిని. కాని ఇది చర్చించుచున్న తీర్మానముపై ఎన్ని జరుగుటకు నీలలేవోమోయెను.

లేగాక: గ్రామాధికారుల వసతి ఎవరు?

అత్యంతము: గ్రామాధికారుల వసతి గృహాల గ్రామములందరికి మనగలు, కరణములు, మనేగారులు.

లేగాక: కరణముల జీతములు 1920 సంవత్సరమునందు అధికము చేయబడెను. ముఖ్యమంత్రిగారు 1922 సంవత్సరమునందు అధికము చేయబడెను. ఈ జీతములు హెచ్చించినందులకు ఇప్పటికే ప్రభుత్వమువారికి 17 లక్షలు ఖర్చు అధికమైనది. మొదట ముఖ్యమంత్రిగారు కోరినది 1 నెలము జీతము 20 రూపములు కర్ణాటకమునందు ఇంక 18 లక్షలు కావలెను. గ్రామాధికారుల జీతములు ఇటీవలే హెచ్చించబడినవి. రాష్ట్రపు అధికార సమితి ప్రతిపక్షము లేగా. ఇంతియ ప్రభుత్వమువారికి నిర్ణయించిన మొత్తము కిక్కిరించుచున్న నూతనము కనుబడుట లేదు. క బోధ సంగతి ప్రతిపక్షమువారు అంటు యుండవచ్చును. ఇటీవలి కేసులలో దాదాపు 17 లక్షల ఖర్చును కలుగుజేయు ఏర్పాటును గౌరవనీయు అమోదింపబడి యుంది తమ అని ప్రయోచించుచున్నాను. సంస్కరణములను సరిచి అధిక విషయములందుకు వివాద అధికారములేదు ఈ తీర్మానమును మీరు అమోదింప 16 లక్షల అదానముచూపు రాష్ట్రమును కూడ మీరు భరింపవలెను. ఈ తీర్మానము అమోదింపవలెనని ప్రోత్సహించు విధింపవలెనని వచ్చును. గ్రామోద్యోగుల అ. తోక నము ననుసరించి జీతములను హెచ్చించవలయునని అత్యంతము కోరుచున్నాను. ఉద్యోగులు సంపాదించు విధమున జీతము లిచ్చుట ప్రభుత్వమువారికి అసాధ్యమైనది. గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కిక్కిరించుచున్నది కనుక అట్లేమించుచున్నాను. అట్లేమించు యత్నమేది కాదు. అవసరము ఉద్యోగుల సంఖ్యను హెచ్చించుట యత్నము కాదని ప్రభుత్వమువారు అన్ని కారణములందు ఉద్యోగుల సంఖ్యను కిక్కిరించుచున్నాను. పూర్వము గ్రామముల పరిపాలనమునకు 70 లక్షలకు క్షయ పడుచుండెను. ఇప్పుడు 121 లక్షలు వ్యయమగుచున్నది.

సర్వేయూర్తిగారు

యస్. సర్వేయూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నట్లు చెప్పిరి: ప్రభుత్వసభకు కావలసిన వివరములు నున్నది. ఇంతయు ఎన్నికల సమయములందు అధికారుల లిప్తిక వాదనలు ననుసరించి తేలిన తీర్మానమును సరిచించి, కాని యొక్క కర్ణమునందు గ్రామాధికారుల వోటులనుగా లేదు. ఇది కాక ఎన్నికల సమయములందు ఇచ్చిన వాదనలను ఎన్నికల జరిగినప్పుడు మరల చూచుట వలె దీక్ష మనుష్యుల లక్షణము కాదు. ఇటీవలగా న మిచ్చుట యందు కూడ రిఫ్యూలేరు. ఇటీవల గ్రామములందు 20 రూపముల జీతముతో బల రిఫ్యూలేరు. ఉద్యోగులకు తృప్తిరగు విధమున జీతములిచ్చుట అసాధ్యమని ప్రభుత్వసభకు వలికను ఈ ఉద్యోగులకు తగుజీతములిచ్చి వారిని తృప్తిపరచుట ప్రతి అధికారి భర్తమై యుండ ప్రభుత్వసభకు ఉట్టు ప్రోత్సహించును ప్రతిపక్షమును వివరమున నన్నది. అధికమును జీతములను యెన్నును ఇంకను ఎక్కువ జీతములను కోరు నీలములను నందు చేరినవారగుటచే నీ లెట్లు చెప్పిరి కావాలి.

ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము

ఇట్లు ఉద్యోగుల జీతములను హెచ్చించుటకు భవము దొరకును గాని చిన్న ఉద్యోగుల జీతములను హెచ్చించుటకు భవము ప్రభుత్వమువారికి దొరకు. ఇట్టి తీర్మానము అవసరమిదియైతే ప్రభుత్వము తీర్మానమును సాధించుటకు సన్నద్ధుడు. ఇంతే కాక ముఖ్యమంత్రిగారు కానవరము భవము చూపు కా క్షయ సభ్యుల దనియు గౌరవ సభ్యులకు కలికను ప్రభుత్వ అవాయనము ను దృఢీకరించుట దానిని వివరములతో వ్యయమునకు ప్రభుత్వసభకు భవముగాని అసభికావధులకు భవము కాదు. భవము తీర్మాన ప్రభుత్వసభకు చెప్పుట రిఫ్యూలేరు అభిప్రాయము ప్రతిపక్షమువారికి వివరమును, ప్రజల కోరికలకు అనుగుణమును ఒక అధికారి భవమును నిర్వహించుటకు ఒక ప్రభుత్వసభకు కీర్తితరుండీ వాని తమ కర్ణములకు రాజీనామ ఇవ్వవలెనని దిబ్బులేదని చెప్పుట యత్నమున లేదు. దిబ్బుకు వివరము ఇచ్చి చెప్పి లెక్కకి అధికారి ముఖ్యమంత్రి.

మొదట ప్రభుత్వము

మొదట ముఖ్యమంత్రిగారు: జీతములకు, ముఖ్యముల కండ్లమునకిది ప్రభుత్వసభకు పాటు తీర్మానము నకు కర్ణిలేకముగ నున్నందు నిర్వహణమున నేను కోరుచున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు తమ కర్ణములకు కావలసిన ప్రభుత్వముతో చేరించి తమ అభిప్రాయములను తెలిపి తమ కర్ణములకు చేరినవారికి వారిమాటలకు వారిభర్తము.

ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు

ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు ఇట్లు చెప్పిరి: ఈ తీర్మానముపట్ల నాకు సానుభూతియున్నది. తీర్మానము అట్లేమించవలెననుచు చింతించుచున్నాను. జీతములను సులభముగా కరణములకు 15 రూపములు లిక్కిరించుచున్నది తీర్మానించి.

అందుచే మనము మనేగారులు అ. తోక మొదటికి రెండవ రూపముల నియమించు జీతములను సులభముగా గ్రామాధికారుల అంధరము 15 రూపముల జీతమును నిర్ణయించి. గ్రామాధికారుల అంధరముల గౌరవాధికారులను, కంకరలం వర్ణములను ముఖ్యముగా పాటింపుచున్నా రేగాని జీతము వారికి ముఖ్యము కాదు. 1922 మార్చి 27 క తేదీన హెచ్చించబడిన జీతము లిచ్చుటకు గౌ. రెవెన్యూ సభ్యుడు 20 లక్షలు పట్టి మొదటి గాంటు కోరెను. గ్రామాధికారుల అంధరము జీతము హెచ్చు ఇవ్వబడుచు ఉద్యోగులతో గౌరవసభకు ఈ గాంటును అమోదించి కిచ్చుట ప్రభుత్వము వారు గ్రామాధికారుల సంఖ్యను కిక్కిరింప ప్రయత్నముల ప్రారంభించి. భారతీయతాను గ్రామములను కర్ణించుటగాని రెండు మూడు గ్రామములకు ఒకటి కేరకు గాని అసాధ్యమైతి కిచ్చు. గ్రామము సంపూర్ణమై ప్రత్యేక సాంప్రదాయముల కిక్కిరించుచున్నది. ఇటీవలి కేసులలో రెండు మూడు గ్రామములను పరిపాలన పోక ర్యములకు చేర్చి ప్రయత్నించుట గ్రామజీవితమును భంగమున నుండు. ఈ రెండింటిని భవముకు ఎక్కువ అనుచు తీర్మానించుచు అవలంబించి తేలికపెట్టెను. రెండు మూడు గ్రామములను ఒకటి చేర్చి గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కిక్కిరించబడినది. అధికారియును, గౌరవయును నంకి పాంపర్య వాడుకను భవవంతులగు గ్రామాధికారుల లెక్కతో కర్ణించుచుండి లోలగించుచు. ఈ తీర్మానము అమోదింపబడిన ఇంకను గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కిక్కిరించుచు నేమో ననుభవములను తీర్మానమును అట్లేమించుచున్నాను. అయిన ప్రభుత్వమువారు ఈ ఉద్యోగులకు అవలంబించిన విధానమును తీర్మానము ఇచ్చుచు చున్నాను.

రామస్వామిమొదలిగారు వాదనలను బలపరచుచు కంకరలం గాంటి కిచ్చుట ప్రభుత్వము తీర్మానమును అట్లేమించి.

అట్లేమించు యత్నము గాని (వామనేలేదు) తీర్మానమును బలపరచుచు రమస్వామిమొదలిగారు వాదనలను రీతమున నున్నదియు, గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కిక్కిరించుచు భవములను తీర్మానముపట్ల సానుభూతియున్నది. తీర్మానమును అట్లేమించుట అభ్యర్థకుల మనియు, గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కిక్కిరించుచు ప్రత్యేక తీర్మానమును ఇచ్చుట యత్నమేగాని ఈ తీర్మానమును అట్లేమించుట వ్యయము కాదని చెప్పి చేరువ తీర్మానమును బలపరచి.

భవములేదు ననుభవము ఇటీవలి తీర్మానము తెచ్చుట యత్నమున అంధరమును ఉదయించు గాని చెప్పి.

పాడిమను గారు తీర్మానము అట్లేమించుచు నిన్నవారలకు సాంప్రదించు కంకరలం ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచున్నారనియు అందులకు భవము కావలసినదియు, ఏదో పద్ధతినుండి కాక రెండు కోరినపుట్ల గ్రామోద్యోగుల జీతములను హెచ్చించవలయునని కోరుట ఉచితముగా నుంది.

ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము వర్ణించుచు చేరినవారు తీర్మానమును అట్లేమించుచు మాట్లాడిరి.

అంతేమోయెను, అంతేమోయెను, అంతేమోయెను, కిచ్చుట ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును అట్లేమించుచు మాట్లాడిరి.

మొదట ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చకు ప్రభుత్వ తరపున మిచ్చుచు ప్రతిపక్షము వ్యతిరేకములు భవములను ప్రభుత్వసభకుమారులు విని గౌరవసభకు భవములు అభ్యర్థకుల నున్నదిగా, ముఖ్యము అధిక మనియు, గ్రామోద్యోగుల సంఖ్య కంకరల కిచ్చి పబ్లికము భవము తీర్మానముపట్ల సానుభూతిగా వారు ఉండ తీర్మానమును అట్లేమించుచు నీ. ముగ నున్నదియు, ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును అట్లేమించుచు చేరి యుక తీర్మానము తెచ్చుట యచిరమేగాని ఈ తీర్మానమును వామోదింపి అవసరమని అత్యంతము చెప్పి. గ్రామోద్యోగులు (లిటింగు) పాటుకాదు తెచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని తృప్తిపరచుట అన్నికల కిచ్చుచు అత్యంతము చెప్పి.

ఫలితము

కిచ్చుట తీర్మానముపై సభ్యులకు ప్రతిపక్షము లేదు. అనుసారముగ 24 మంది ప్రతిపక్షములు 58 మంది తీర్మానమును నిరాకరించుచు. అభ్యర్థకుల ప్రతిపక్షము తీర్మానము నిరాకరించుచు. అభ్యర్థకుల ప్రతిపక్షము.

అంతేమోయెను: 1 చేరినవారు, 2 తీర్మానించుచు, 3 వారముల సమయముగా, 4 పాటుసామి వాయించుచు, 5 రూపములు, 6 లి. రామస్వామిమొదలిగారు, 7 నీ ముఖ్యమంత్రిగారు, 8 ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు, 9 నీ. కంకరలం, 10 చిదంబరముగారు, 11 నీ. అ. జనముల గారు 12 ముఖ్యమంత్రిగారు 13 జె. ఎ. సల్లా వాగారు, 14 నేరు రక్త అభ్యర్థకులు, 16 ఆర్. శ్రీనివాస అత్యంతము, 18 నీ. జె. మొదటము అత్యంతము, 17 యస్. సర్వేయూర్తిగారు, 18 అదిగారముల కిచ్చుచు, 18 వరు దంపిలైగాని, 10 దాక్షుల యు. రామలక్ష్మి, 21 నీ. మొదటము రామలక్ష్మి, 22 విక్రమ మొదటము రిక్కిరించుచు జరి ఇరువురు.

తీర్మానము

తీర్మానము తెచ్చి గాని ముఖ్యమంత్రిగారు తీర్మానించుచు ప్రభుత్వసభకు రామోద్యోగుల ముఖ్యమంత్రిగారు సభ్యులందు (12) తీర్మానముపట్ల తీర్మానమును జేరి.

ప్రతిపక్షము

జన్మముపట్లమును చేరినవారు ఉ గారు వామోద్యోగులకు కోటిరెడ్డి కుప్పసామి, కుప్పసామిగారు అంధరములకు చేరిన నరసింహారావు, రామేశ్వరరావు, గుండాభిరామమొదలిగారు మొత్తము మీద 50 మంది తీర్మానమును ప్రతిపక్షముల నున్నరుల నొసరి.

మొదటము ప్రభుత్వము చర్చకు ప్రభుత్వ తరపున మిచ్చుచుండ అట్లా సభ్యులకు ప్రతిపక్షములకు రెండు మూడు నిమిషముల పూర్వము నీ. మొదటము తీర్మానమును తెచ్చి, రామోద్యోగుల కిచ్చి గాని సభకు మహామోక్షము.

రామోద్యోగుల కిచ్చి గాని మొదటము తీర్మానమును అట్లేమించుచు 4.21 గంటలకు సభ అంతము చేయబడి. కాని ఇంకను ఏదీ దిండు ఉండ 11 గంటలకు సభ ముగియెను.

శ్రీ సీతారామయ్య నయ్య హాలుక
నమాజము వారు మండవేటిలో
12-12-23 బుధవారము రాత్రి
సావిత్రి నాటకమును
15-12-23 తేదీ శనివారము రాత్రి
శకుంతలా నాటకమును
ప్రదర్శించుదు.
(తేదీ కట్టుము మామూలు ప్రకారమే యుండును.
యశవల్లి సూర్యనారాయణ రావు గారు
మేనేజరు

మంత్రివర్గముపై ప్రతిపక్షులదాడి

[illegible]

గోవింద చాటువచ్చును గారు:—అవును.

కాక నీటి గొల్లను వికేటించి జూచి, చాలముచే
మనమైనా గొల్లను జూచి నడుచు, పరిజనిలు నైదు పని
జేయుచున్నవారు, సాలిసిటరు పని జేయుచు
నటుచు, వారు అద్వైతేజ్ఞులని జేయుటలేదనియు, దానినిబట్టి
చూడని స్థానముల నలిసిచుట మోగొల్లలొ పరిజనిలు నైదు పని
ద్యుద్వై పథముగలదనియు దెల్పియుట మన గానించుచున్న
ది. ఈమూలము దృఢపరుచుటకు అయిదుల విషయము లేమియును
లేవు. కొన్ని కేసులలో క్లిష్టమైనవియును గాని, పార్టీలు కో
రివగాని సీనియరు కేజీలు లెట్టెనను. అకేసులో మేము సాలిసి
టరుపనియు, జూనియరు కాన్సలుపనియు జేసెదము. చాల కేసు
లలో మేము సాలిసిటరుపనియు, కాన్సలుపనియు జూచుకొన
వని విశ్చయించుచున్నాను. ఇతిమిగాక సీనియరు కేజీలు చ
లసాలిసిటరుపని ను జూచియు కాన్సలుపనియు జేసెదమని
గూడ విశ్చయించుచున్నాము.

పంజాబు గవర్నరుగారు ఖానావాలులో (కత్తిపంజాబు) నంభుమునారి (లిటింగ్ జేరిముఖ) సేరాసమాచరి మూలమునకు కట్టిరి. (అ. పం.)

సంధ్య పత్రం

1923-24 సం. డిసెంబరు నెల 11 వ తేది

మంగళవారము

నిరవిశ్వాసము

ప్రస్తుత హయాధరముగూర్చి నాయకులలో పెక్కు మందికి నిరవిశ్వాసము గురురకుండుట చేతనే, అసహాయోద్యమము యీగిరి గాంచుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని కన్న విశ్వాసమునందెటువంటి మయి ను ప్రజాప్రముఖుల కున్నచో, దేశ ముం ద్వరిముగి ముందుకు నడిచెడిది. ఫల్గవర కార్యసాధనాశించెడివారు అందకు దగిన పాటు బడవలయున. స్వరాజ్యము నేరను చేతి కడియరు. అయ్యో! నేనుండి వ్రాసిన ఫలము గాదు. గాంధీమహాత్ముని కార్యాహములకు బోయిన కొలది దనమింకే, నాయకు లొకరిమెట వేరొకరు, జరిపొసాగిరి బా బాయి క్రొక్కలుకత్తికి దెలిపి నెలుల, అసహాయోద్యమమునుండి వెలువడగోరుట అభివృద్ధిని సూచించుటకు మారుగ, ప్రాతి భైత్యుక కదలుల వెకికు మనములను ములించుటలు లగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యము వెంకకు బరుగిడుటకు మారుగ, ఎరల కరాధీనత లొనగొచ్చుట యగుచున్నది. స్వరాజ్య మన నేమియో, దౌర్జన్యహితి మార్గము ల దానిని సంచ దించుటకు సాధన మేమియో కని గొనజాలక, కరికరి విషముల ప్రయత్నముల నలుపుటవలన, ప్రయోజనము గలుగకున్నది. లాలా లజపతిరాయవంటి ప్రముఖుగూడ, సందేహము, తిట్లుపాలు గనుజటచుట శోచనీయము. పంజాబు రాష్ట్రమున భలో వారు దెలిపిన విషయములు, సుప్రసిద్ధమునకు నిదర్శనములు గావు.

నాయకులు యుల్లనుండి ఒకరిమెట నెకరు వెలువడగన ప్రజల గంపెడాశతో వారి కొత్తకై వేచియుండిరి. దివ లో నూతనోత్సాహమును పురిగొల్పి, అసహాయోద్యమము ను నాయకులు వికసించు తేనెద రని ప్రజ లాశించెడిరి. కాని, దేశపరిస్థితుల గాంచు నాయకుల కాశాభంగము గలిగిన మూట నిజము. నాయకులు కారాగృహమునకు బోవగ, ప్రజలు ద్వితీయశక్తితో సహాయోద్యమమును కొనసాగించు రని వా రూహించి యుండిరి. కాని వ్యవహారము మొదటికి వచ్చుటచే, నాయకులు నిరాశాధితు లయిరి. అసహాయోద్యమ మూల సూత్రములను మీరు శంకింప దొడంగిరి. ఒక్క సంగతి మీరు కనిపెట్టజాలక బోయిరి. ఏ యుద్యమము ముందుకు బోవునపు డయినన, హెచ్చుగొలుండును. పాటుపాటు లుండును. ప్రజలలో నుత్సాహ మొక్కొక్కమును వైకిపోంగి పొరలుచుండును. పరియోగము సుభించియుండును. అంతమాత్ర ముచే, ధీచిత్తుల విశ్వాసమును కోల్పోవలయు. నాయకులు నిరాశ గనుబుటచి, ఉపేతా భావము జూరక నల ప్రజల నురాలి చలనరహితు లయిరి. ఇప్పుడు యున్న ప్రజలలో మరల విశ్వాసమును ప్రేరేపించు వాడుకొరకైనా యుల గావించుట యవసరము. అసహాయోద్యమము కనుకంజవైచి, ప్రజలను వెలచుటకు నాయకుల ధర్మము. కాని ఈ దృష్టితో బాచిన, లాలా లజపతి రాయగారు పంజాబు రాష్ట్రమున భలో నిచ్చిన

అధ్యక్షకోపన్యాసము, విశ్వీలి యాశాభంగకరముగి దోపగలను.

బాధకొరకు బాధ ననభవించుట యందు తనకు సమ్యక్ము లేదనియు, ఆచరణసాధ్యము లగు కనుల కేయుట తమ కిష్ట మనియు, 1921-వ సంవత్సరమునందు విజయము చేరువలొనున్నను, సంవత్సరముల నన్నిటిని గ్రహించుకుండుట చేతా మోహిపోతి మనియు, లజపతి రాయగారు సూచించిరి. గాంధీమహాత్ముడు అహింసాధర్మమును మిగుల ఉన్నతశిఖియను నుంచుటచే, అపజయము బడసె నని లజపతి రాయగారు రూహించుచున్నారు.

కాని, అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ నవలంబించవలె ననిన, వధ్యమధ్యకలితేయుట కేటుల సాధ్యమగునో దెలియదు. గాంధీమహాత్ముని అహింసా సిద్ధాంతమును అంగీకరింప వచ్చును. అంగీకరింపక బోవచ్చును. కాని ఒకమా రంగీకరించిన పిమ్మట, యచ్చవచ్చినపు డెల్ల విడనాడుటకు సాధ్యమగునా? చారీచారా దురంతములకును శాసనోల్లంఘనము నకును ముడిపెట్టుట భావ్యము గాదని, నాయకులు కలుపురు దలంచుచున్నారు. కాని, అధర్మమువలన స్వరాజ్యము నొక వేళ త్వరితముగ సంపాదించుట సాధ్య మయినను, గాంధీమహాత్ము డందు కిష్టపడడు. స్వరాజ్యసిద్ధికి మరికొంతకాల మతడు వేచియుండును గాని, అధర్మమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. ఇట్లకదలి నవలంబించుటలో, నతడు ఇహకరసాధనమును ప్రధానత్యక్తుము గైకొనుచున్నాడు. లొక కళ్యాణమును ముఖ్యముగ వాఁచించుచున్నాడు.

స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు సాత్త్వికతాతు లవలంబించెడి మార్గము వేరు. ఇట్టి మార్గమువలన ఎట్టి నష్టము వాటిల్లుచున్నదో వివరింప బనిలేదు. యూరపుఖండము, అంతఃకలహములతో నుండి, జేవనభావము ఘనభవించుటచే, ప్రపంచశాంతి కలులభంగా ము కలుగుచున్నదో, ఇంచుక యోచించిన గ్రహించవచ్చును. అట్టి దృష్టిని హిందూదేశమున ప్రబలకుండ జేయుటకు, మహాత్ముడు తనస్వర్ణకర్తులను భారబోసెను. తాత్కాలిక లాభాపేక్షతో, ధర్మభంగి గలుగుట కరింపొడిబడడు. అల్లరులును, పోరాటములును చెలరేగుచున్న సమయమున, శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించిన, దౌర్జన్యమున కెట్టి ప్రోత్సాహము గలుగునో తెప్ప బనిలేదు. కేవల సహాయనిరాకరణ ఫలితములకు భారతీయులకు బాధ్యతలేకున్నను, శాసనోల్లంఘన ఫలితములకు వాదపై సంపూర్ణ బాధ్యతగలను. శాంతికి భంగముకలుగకుండ జూచు భాంము ప్రజలపై గలదు. ఆ బాధ్యతను గుర్తెఱుగుటచేతనే, గాంధీమహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనమును నిలిపివై వెను. ఈ కార్యము అతని అవి వేకమును దెలుపుటకు మారుగ, నిరుపమాన మగు ధర్మపరిజ్ఞానమునకు నిదర్శన మగుచున్నది. మహాత్మునిపద్ధతి ఎల్లరకు రుచింపక బోవచ్చును. స్వరాజ్య సంపాదనమునకు వేరు దారు లుండవచ్చును. కాని, దౌర్జన్యము జరుగకుండ జూచుట తనముఖ్యధర్మమని మహాత్ము డెంచియుండని యెడల, మహాత్ముని శ్రేష్ఠతకు కళంకము లేప్పక వాటిల్లెడిది.

సత్త్వాగ్రహము దుర్మాగ్రహము గాజాలగ. సాత్త్వికనిరోధమునందలి స్వాతిక మనుపదము పట్ల మహాత్ము డెక్కుడు పట్టుదల జూపుచుండెడివాడు. అందుచే అహింస విషయమై రాజీకంగీకరించుటకు మహాత్ము డొప్పుకొనజాలడు. సుదిగ్ధభయమున గాంధీమహాత్ము డపజయము గాంచె నని లజపతి రాయగారు రొచవచ్చును గాని, నిజ మూలోచించిన నది అపజయము గాజాలను. ధర్మసంరక్షణముపట్ల మహాత్ముడు బాపిన అద్భుతప్రేమ సవజయముగ

భావించుచో, జయాకజయముల కర్థ ముండదు. మహాత్ముడు నిష్కామకర్మకై కృషివలుపుచున్న పుడు, జయాకజయము లతని కొకలక్క గావు. అసహాయోద్యమము సాంఘిక జేవనములను అంతరింపజేసెనని తాము భావించితి మనియు, అవి మరల పొడనూపు తెంతయు శోచనీయ మనియు లజపతి రాయగారు సూచించిరి. కాని ఇంద్రుకు కారణ మేమి? క్రభత్వోద్వోగములను న్యాయవాద వృత్తియు, విద్యాధికుల లక్ష్మ్యముగ నుండు సంతవరకు హిందువులకును మహాత్ముడియులకును మధ్యపోరాటము ల తరింప వనియు, ప్రస్తుతిమస్థికి యంతయు ఉద్వోగకదపులకొరకు చెలరేగిన తగాదాకు ఫలిత మనియు, లజపతిరాయగారు రభిప్రాయ వడుచున్నారు. ఇందుకు మరియొక కారణమును గూడ జేర్చవచ్చును. అది యే దనిన శాసన సభ్యత్వమే.

త్యాగమునందు పోరాటములకు గాని మన స్పర్థలకు గాని తా పుండనేరదు. త్యాగము ప్రజల హృదయము ల కరగించి, సంయోగమును బలపరుచును. అసహాయోద్యమము హిందూ మహాత్ముడియ సంయోగమును బలపరుచుట కదియే కారణము. ప్రజల మనములను మరల శాసనసభల వంకకు మరల్పుటచే, కఠోదాలపట్ల మనస్పర్థలు తెరిగెను. చెన్నపురిలో నిదివరకున్న జస్తిసుపక్షము గాక, మహాత్ముడియపక్ష మొకటి బయలుదేరినది. శ్రీవ్రవత్తముగూడ వెడలు చిహ్నములు బయలుదేరుచున్నవి. ఈ రీతిని ప్రజల స్వార్థచింత వృద్ధి యగుకొలదియు, కలహములు పెచ్చుపెగుచుండుట వింత గాదు. సహాయనిరాకరణము ప్రబలముగ నుండ నపుడు సమసిబోయిన హిందూ మహాత్ముడియ కలహములు, సహాయనిరాకరణము వెనుక బట్టిన పిమ్మట మరల మొలక లేతైత. సహాయనిరాకరణమును దీక్షతో నిర్వహించుట ఎంతయవసరమో ఇంద నుబట్టిగ్రహింపవచ్చును. శాసనసభల ఎన్నికలలో, వెలువలనుండి చేయడగిన సహాయమును తాము జేసితిమనియు, ఇకమీద కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నుండి శాసనసభలవిషయము నసలే తొలగింపవచ్చుననియు లజపతిరాయగారు వాక్రుచ్చిరి. లజపతి రాయగారు సహాయనిరాకరణధర్మమును కొంత వరకు విడనాడినను, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు కొన్నిలు విషయమునకు చోటులేదని తెలుపుటచే, స్వరాజ్యపక్షముపాటు వీరి హితము నాలకించి, కాంగ్రెసునకును కౌన్సిల్లకును సంబంధ మును ముడిపెట్టు కుండురు గాక!

శాసనసభా కార్యక్రమమున, కాంగ్రెసు తన యాజమాన్యముక్రింద నుంచుకొనవలయు ననుట, విరుద్ధముగ నుండును. కాంగ్రెసులో పెక్కుమందికి శాసనసభా ప్రవేశమునం దినుమంతయు విశ్వాసము లేదు. అట్టివారు శాసనసభ్యుల నెబుల శాసనం గలరు? అంతర్వివాదములు సమయముటకు, కాంగ్రెసు సభ శాసనసభా బహిష్కారమును సడలించినది. శాసనసభలకు బోవలె నని కట్టుదలతో నున్న వారికి అడ్డుబెట్టుకుండ మెలగినది. ఇంతకన్న ను ఎక్కుడు జోక్యముగలుగ జేసికొని, శాసనసభ్యులను కాంగ్రెసుసభ నడుపవలె ననుట అనుచితము. ఇక్కార్యము నవలంబించుట అసహాయోద్యమము సంతరింపజేయుట యగును. మరల మూడు సంవత్సరములవరకు శాసనసభల ప్రక్షే దేశమును కలవర పెట్టుచు గాన, ఒద్దోలి కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలయు ననియు, కాంగ్రెసు కమిటీల నిండు కొరకు పునర్నిర్మింపవలె ననియు లజపతిరాయగారు హెచ్చరించుచున్నారు. పంజాబు రాష్ట్రము సహా

వేళము, నిర్మాణకార్యక్రమములకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలవని, స్వరాజ్యసాధన కిది యావశ్యకమని నిరూపించింది. నిర్మాణకార్యక్రమములకు ఉభయపక్షముల వారినను నుండి ఖరీదాపు యిస్తుండల కంటెయు సంతోషంప వచ్చును. కేవల శాసనసభాపరిషత్తులము బాలర యుట యనియు, శాశ్వతలాభము గలిగించునది నిర్మాణకార్యక్రమమే ననియు దానుగారిచే ప్రచురింపబడెడి ఫార్వర్డు పత్రికనుండి నిరూపించుచున్నది. స్వరాజ్యవత్తిమువారు శాసనసభలను ధ్వంసము చేయగలరేని, పిమ్మట నయినను నిర్మాణకార్యక్రమమే వారికి శరణ్యమగును. శాసనసభలను ధ్వంసము చేయలేకున్న, నిర్మాణకార్యక్రమము నడపి వింతక తీరదు. ఎటుల నయినను స్వరాజ్యవత్తిమువారు మరల సహజమైన దృఢమును దీక్షతో నవలంబించవలసిన తరుణము త్వరిత నాసన్న మగును. మోతాలిగారు నుడివివలుల, మార్పి నెలలో బడ్జెటు సమయమున రాజకీయిగారు స్పష్టికీటు అధికారమును ప్రయోగించిన పిమ్మట, స్వరాజ్యవత్తిము వెనుకటిమార్గము నవలంబింపక తప్పదు. అంతవరకును, ఓపిక బట్టుట యవసరము.

సహాయనిరాకరణోద్యమము, ప్రజల దృష్టిని సహకారమునండి మరల్చి, నిర్మాణము వంతుల దిద్దెను. నిర్మాణమునకు నిరాకరణ మెటుల సాధనమగునో వెల్లడిచేసెను. నిర్మాణవశ్యకతను దేశమంతయు నికప్పుడు గ్రహించుట శుభసూచకము. అందుచే నిరూపనము జెంద నవసరము లేదు. నిరాకరణ, నిర్మాణముల కివినా భావసంబంధము గలదని, కలమారు నిరూపించి యుంటిమి. నిరాకరణము నిర్మాణమున కెటుల తోడ్పడెనో, ఇకముందు నిర్మాణము నిరాకరణమున కెటులనే తోడ్పడుగలదు. నిరాకరణము కేవలము వ్యతిరేకపద్ధతి. నిష్పత్తిమార్గములలో నిది తేరును. కేవల వ్యతిరేకపద్ధతి దానియంతట యది చిరకాలము నిలువజాలదు. దానిని నిర్మాణముపై నాధారపరుచుట ధర్మము. ఇంతకుమున్ను త్రివిధబహిష్కారము దేశమునం దదృశ్యపర్యవసాదిగా గలిగించెను. దాని కట్టె మిపుడు దప్పినది. మరల దానిని బలపరుపవలయు సకల, నిర్మాణమును చేకర్చవలయును. న్యాయస్థాన బహిష్కారము కొనసాగుటకు, పంచాయతులను నిర్మింపవలయును. పాఠశాల బహిష్కారము కొనసాగుటకు, జాతీయ విద్యా ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్మింపవలయును. కేవల బహిష్కారము గూర్చి మాత్రమే నిరంతర ప్రభాధము నలుపుచుండిన విశేషప్రయోజన ముండదు. నిర్మాణము జరుగుచున్న గాని, నిరాకరణముపై విశ్వాసము బలపడదు. నిర్మాణమును సాప్తవముగ కొనసాగించు తెలులు? ఈ విషయమై కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ ముఖ్యులు గ నాలోచింపవలయును. ఇందుకు వలయు సాధనములను నిరూపించి శాశ్వతావస్థను పురిగొల్పవలయును. ఇక్కార్యమును సాధించుటలో అహింస కేమాత్రము భంగము గలుగకుండ జూడవలయును. దీనిని కత్తిజేయుచో, భారతీయులు మహాత్ముని పట్ల ద్రోహ మొనర్చిన వారగుదురు, స్థిరవిశ్వాసము లేనిది, మహాత్మావ్యములు నెగ్గజాలవు. జాతీయనిర్మాణము, అట్టి విశ్వాసమును బలపరుపగలదు. విశ్వాసరహితులు, దేశమును త్వరిత గమ్యస్థానము చేర్చుట దుస్తరము. మహాత్ముని విజయము గలుగు గాక!

గ్రామోద్యోగుల వేతనములు వృద్ధిగావు

వేతనములు పెరిగిందేదో స్వస్థుడొక్కరికి అటు చిత్రము లింకను చాలుట లేదనియు, భర్త్యములు చాలుట లేదనియు, పెన్షనులు చాలుట లేదనియు, మొదలైనవి చున్నాడు. వీరి జీతముల నెటూ నయినను పెంచుటకు వచ్చికున్నది కమిషనువారు దలపెట్టియున్నారు. హిందూదేశము చివరదేశము గాదనియు, తన అధికారాలకు హెచ్చు వేతనముల నిచ్చి తీరవలయు ననియు బాంబాయి గవర్నరుగారు తెలిపియుండిరి. కాని చివర లగు గ్రామోద్యోగులకు మానసమునకు ఇరువదయపాయిల జీతము నీయవలె నని గోరగనే, ఎక్కడలేని చివర జీతపులు బయలుదేరుచున్నవి. నిన్నటిదినము మద్రాసు శాసనసభలో గ్రామోద్యోగుల వేతనములను హెచ్చించవలయునని, సి. వి. వేంకటరమణయ్యంగారు చెప్పిన తీర్మానము, సభ్యులలో సభి సభ్యులకు ప్రతికూల నిష్పత్తిల మూలమున నొడి పడెను. సభ్యమూర్తిగారు తమ ప్రతిష్టంభన మార్గమునకు భిన్నమగు, వెంకటరమణయ్యంగారి తీర్మానమును సోండుచేసి, ప్రభుత్వమువారిని వేడుకొనినన, ప్రయోజనము గలుగ దయ్యెను. ప్రభుత్వమువారు వీరి కోర్కెను నిరాకరించిరి. ప్రస్తుత శాసనసభావలన ప్రజలకు స్వల్పపాక్షియములు సమకూరుట యయినను దుర్లభ మని స్వీకృతప గలదు. ఇంతకు పూర్వము గ్రామోద్యోగుల వేతనములు పడునైన రూపాయిలకు హెచ్చించ బడినను ప్రయోజనము గలుగ దయ్యెను. రెండు మూడు గ్రామముల నెక్కటిక కలిపి, గ్రామోద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించి, అధికారులువారి కన్యాయముచేసిరి. అందుచే హెచ్చుచేసిన ప్రయోజనముదగ్గిపోయెను. ఈ మారు గూడ అట్టి దుస్థితి వాళ్లు నని ఎంచి, కొందరు సభ్యు లి తీర్మానములకు తలసన్నుగను, మరొకడరు వ్యతిరేకముగను వోటు చేసినటుల గనుపించును. ఎటుల నయిన నేమి, ప్రస్తుతస్థితిలో గ్రామోద్యోగుల దుస్థితిని నివారించుట దుర్లభ మని తోచుచున్నది.

హిందూమత ధర్మాదాయముల చట్టము

ఈ చట్టమును గవర్నరుగారు శాసనసభకు పురిచారణ నిమిత్త ముపేరి. కారణ మేమి? లోపములు గలవని యెంచియే రాజప్రతినిధిగారి ముదలిపు ఇందుకు కారణమై యుండునా? పానగల్లు రాజగారే, ఈ మార్గమును సూచించిన పం గతి నిజమా? జమీని పానగల్లు రాజగారు నేటి శాసనసభలో నొప్పుకొనిరి. ఎక్కడి సూచన గావించబడెనని రామలింగారెడ్డిగారు ప్రశ్నింపగా, ప్రత్యుత్తర మొనగక బోయిరి. క్రమపద్ధతిబట్టి నాలోచించిన, తమ బిల్లును శాసనసభవారు పునర్విమర్శనము చేయవలయు నని గవర్నరుగారు కోరినపుడు, పానగల్లు రాజగారు రాజీనామా నీయవలసియండెను. వీరి చట్టమును గవర్నరుగారు రంగీకరింపనపుడు, వేరు మార్గ ముండజాలదు. కాని జస్టిసువర్గము తమ స్థానములను విడువదలపెట్టలేదు. వీరికి కాకాసి ట్యూషన్లో సాంప్రదాయము లేటు బోయిననేమి?

చింతామణిగారోడిపోవుట

బెంగాలులో సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారోడిపోయిన రీతినే, సంయుక్తరాష్ట్రములలో చింతామణిగారును ఈమారు జరిగిన ఎన్నికలలో నోడిపోయిరి. ఇందు వింత ఎద్దియు లేదు, సహకారము ప్రజల కెంతమాత్రము రుదించుట లేదని వెల్లడియగుటలేదా? మితవాదు లింకను ఎంతకాలము తమ ప్రాతపద్ధతుల నవలంబించెదరు? దేశమునందలి

నిజసందృభమును గ్రహించదలచిన, అధికారవర్గమున కిప్పుడనుకూలావకాశము గలదు. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, వారి కోర్కెల నీడేర్చి బ్రతుక్కించుచో, అశాంతి దొలగిపోగలదు. కాని, అధికారవర్గ మౌద్యము మారెడి సూచనలు గనుపించవు.

ఇండియామంత్రిని పొగడుట

హోంరూం లీగువారి విజ్ఞప్తికి బదులు జేయుచు, రాజకీయినిగారు ఇండియామంత్రిగారి నెంతయు బాగడి. చరితార్థు లయిరి. ఇండియామంత్రి నిరంకుశముగ ప్రవర్తించు ననుట, ఎల్లరకును తెలిసిన విషయమే. హోంరూం లీగువారి విషయమును తేబకరచిరి. కాని, రీడింగు ప్రభువుగారు పై యధికారులను సమర్పించుచు, పీలు ప్రభువుగారి సుగుణముల సుతించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి, ఇండియామంత్రిగా రెటుల యడ్డుదగులుచున్నదియు, రీడింగు ప్రభువుగా రయినను దాచజాలరు. కాని, ఉద్యోగధర్మము బట్టి పీరింత కన్నను వేరవిధమున బలుకుట కష్టము.

కాంగ్రెసు మహాసభను కొంత

కాలము నిలుపుచేయుట

ఇది సాధ్యము కాదు

దేశభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి ప్రకటనము కలెక్టరుండి వార్తాపత్ర రైలుబండ్లు సరాసరిగ సాగుచుండుటకు కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభను నిలుపు చేయవలెనని వారి వద్ద కాంగ్రెసుసభమువారు తంకవార్త నుపేరి. ఎక్కడినుండి రైలుబండ్లుసరాసరిగా నడుచునో నిర్మాణగా నేమి యను తెలియుట లేదు. క్రస్తుమకుతరకు సరాసరిగా బండ్లు నడుచునది. ఎన్. రైల్వేబోర్డు బ్రాఫిట్ మార్కెట్టులలో తెలియెను. క్రస్తుమకుతరకు నడుచునో లేదో వాడ సంకేతాన్నిదము గ నె యు న్నది. దేశంబు ను లాభముగా బండ్లు సరాసరిగా నడుచు ననువిషయమైన నిర్ధారణగా తెలిసిన గాని ప్రస్తుతము సభను నిలిపివదల ప్రయోజనము లేదు. దేశంబునెలలో సభను జరుపక పిమ్మట జరుపవలెననిక భావంగా నవకాశములేదు. క్రస్తుమకుతరకు నడుచు జరుపవలెననిక కాంగ్రెసునిలంధన కది విషయము. అదిగాక కలెక్టరులతో చిక్కలు కలుగును. ఇరవివిధముల నిష్పంతు లెన్నియో కలుగును. ఇప్పుడు రైలు బండ్లు ఆటంకము కలనవగ, దివారు డిక్టేటర్, అసాంరాష్ట్రములనుండియు సంయుక్త రాష్ట్రములలో కొన్ని భాగముల నుండియు ఆంధ్రరాష్ట్రము నందు గూడ కొన్ని మండలములనండియు రావలసినవాటి చాల యిప్పుడికలుచును మాట నిశ్చయమే; వారు చాలవోట్లు మాడచుటకుదాని రాకునీ యున్నది. అందులకు వారికి చాల ప్రయోజనముండదు. స్వీయముగాని జాతీయోద్యమ ప్రాచుర్యతను గుర్తించినవారిట్టి కృత్యములను పాటింపగూడదనియు వారామాత్రము త్యాగమును చూపవలెననియు నేనా ప్రతినిధుల వందరిని కోరెదను. ఈవైషమములను వారికి కలుగ నన్ను యిచ్చుందులకు నమ్మాకంఠమువారే గాక ఆంధ్రరాష్ట్రమునా రంకననుగూడ మిక్కిలి శింతింతున్నా. ఇంతకాలము నకు మహాసభ నేటి కాంధ్రరాష్ట్రమున తొలిసారి జరుగనున్నది గానదాని జాతీయముగా నెరవేర్చుట కాంధ్రులు మిక్కిలిగా గోరుచున్నాడు. గాన లక్ష్మీనారాయణులవారాంధ్రులపట్ల సానుభూతి చూపి మహాసభ జాతీయముగ జరుగునట్లు తోడ్పడగోరెదను. వాంఛనము కచ్చి తోడ్పడిగాని మహాసభ జాతీయముగా కొనసాగినది అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు దేశభక్త కొండామరకటప్పయ్య పంతులుగారు నేడు గుంటూరునుండి ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్ర.)

* కుక్కపిల్లలుగాదు బాలురు-ఒక సవరణ *

ఉత్తరములను గొనిపోవుటకు 50 కప్పుడు కయూత చేయుచున్నారని మా కాకినాడవలెభిరి తింతి: ద్రవంకెను. కప్పులనగా కుక్కపిల్లలని భావించిరికరింపబడెను. కుక్కపిల్లలు గాదు బాలురు అని నేడు మాతెభిరి తింతివార్త నుపేరి. కర్మకస్తానశుభముగా 50 మందిచ్చి బాలలను కయూత చేయుచున్నాడగాని కుక్కపిల్లలనుగాదు. (ఆం. ప్ర. సం.)

స్థానిక వార్తలు

స్వరాజ్యవత్సము:— మదరాసు కానన సభలో స్వరాజ్యవత్సమును జ. సి. వెంకటపతిరాజుగారు అధ్యక్షులుగా నిర్వహించిరి.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— డి. కె. బి. రెడ్డి వ తేదీలో అంతఃజ్వరమున మరణించి, వెయ్యిరుదికి సాముకు 42.8 ఏ. యుండెను. క్రిందటి వారమునాది అంతఃజ్వరమున, కలరావల్ల 5 గురు బాధనొంది ఒకరు మరణించిరి. ఇన్ ఫ్లూయెంజావలన ఒకరును, యితర జ్వరమువలన 28 గురును మృతి నొందిరి.

కాననసభ:— కాననసభలోని జాతీయ పత్తు సభ్యులు కన్నటి సాయంకాలము కాన్సపాలెను క్లబ్బునందు సమావేశమై, కొంత చిత్తుకార్యమును నిర్వహించి, సంఘమున కభికారులను ఎన్నుకొనబడిరి. సాయమును సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు ప్రేరేపించిరి. జ. సి. వెంకటరమణ అధ్యక్షులుగా కార్యదర్శి: సామి వేంకటాచలం సెట్టిగారు.

పాకీవారియొద్ద కాలిపోవుట:— నిన్నరాత్రి 12 గంటలకు క్రిష్ణమహాలక్ష్మి పాకీవారియొద్దనున్న అగ్నిపుట్టి మూడు 17 పూరియొద్ద కలులబడినది. చేరువనున్న రాజుగారి పాలెనున్న సమీప పోలీసు అధికారులు ప్రైవేట్ ఇంజనలలోబోయి చాలవట్టుకు మంటల వార్చివేసిరి. ప్రాణహాని లేకుండా తప్పి. కొన్ని గంటలవరకు వ్యయం కలిగియు అంచనా వేయబడినది.

గానసభ: హిందూస్థాని గానము:— సాంధ్య మహాలలో లక్ష్మీవార్తకు 18.12.23 వ తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు హిందూస్థాని సాంధ్యపాఠ్యము గానన గీతసభ జరిగెను. కార్యకర్తలను హిందూస్థాని సంగీతము, మేల్కొని యిరు చాలవట్టునంది కొన్ని రంగములను జరిగెను. టికెట్లు 2,1,3 వ రూ. హిందూస్థాని, ఉత్తరప్రదేశ్ మూలకాదు కర్తవ్య, కన్యకాపుష్ప కాలేజీ వద్దకు, సాంధ్య మహాల కర్తవ్య టికెట్లు దొరుకును.

శ్రీమినాథ్ నుండలేకొర దేవస్థానములు:— మధుర:— మధుర జిల్లా పెమ్మన్నజడ్డీ హెచ్. ఆర్. హర్షి స్వామిగారు ఎన్. అనంత రాజయ్యగారు, పింఛెలో నున్న దేవస్థానములను శ్రీమినాథ్ నుండలేకొర దేవస్థానము మేజిస్ట్రేటుగారు ముగింపు పలికిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు రూ. 5000 - ధరావర కట్టవలెనని, కేవలము ధరావరమునకు కట్టవలెనని రెండు ముగింపులకు రూ. 8500/- మించి యుండరాదనియు తెలియజేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు పెట్టిన కేసు 1924 ఫిబ్రవరి 20 తేదీకి నాలుగవ తేదీకి జరిగెను.

వైస్రాయిగారి మరణం:— డిసెంబరు 9 వ తేదీకి వైస్రాయిగారు బంగలల్లి సాయంకాలం, ఆర్కాటురాజుగారి, బాబ్బిలివరరాజుగారి కింద వ్యవహరించిరి. డిసెంబరు 10 వ తేదీకి ఈ రోజుకు వారికి సందర్శన వెలుగిరి:— విజయనగరం రాజుగారు, యెర్రం మహారాజుగారు, పితాపురం మహారాజుగారు, వెంకటగిరి రాజుగారు, కాళహస్తి రాజుగారు, రామ్మారు రాజుగారు, గొల్లగొండ రాజుగారు, గొల్లగొండ రాజగోపాలరాజుగారు, గొల్లగొండ సి. టాడేపాంతుగారు, గొల్లగొండ పాత్రోగారు, గొల్లగొండ నంబిగారు, శ్రీ గంగాచారిగారు, సర్ కిరస్తిమిరయ్యగారు.

వైస్రాయిగారి నిర్ణయము:— వైస్రాయిగారు సం. గవర్నమెంటుకు (11. 12. 23) రాత్రి 10.30 గంటలకు స్పెషల్ ట్రైనులో విన్నపురి వెంటిలు స్టేషనుండి వెదలి బోయెను. వారి సర్దుబాటును యెల్లూరు బోయి చూచుకుంటిలెను.

గవర్నరుగారు, ఆయన స్వంతసేవారము, ఫిఫ్తగ్రేడ్ గారు, కార్పొరేషను అధ్యక్షులు, పోలీసు కమిషనరుగారు, మదరాసు విమానము అధినకుగారు, మేజిస్ట్రేటుగారు, స్టేషన్ మాస్టరు అధినకుగారు, రైలు స్టేషనునంద హాజరయ్యెదరు.

12 వ తేదీ ఉదయమున కమాండరు ఆఫీసరుగారు నిర్ణయన సందర్భమున గౌరవార్థము ఫిరంగులను గాల్చి ఏర్పాటులు చేసెదరు.

మదరాసు రాష్ట్రీయ సమాకారసంఘసమావేశము:— వైస్రాయిగారు మదరాసు రాష్ట్రీయ సమాకార సంఘమునకు 12 వ వార్షికోత్సవము క్రిష్ణమారు వారమునందు రాజుగారి కేంద్రకాలేజీలో జరుగును. ఎ. కిరూమియ్యగారు అధ్యక్షసంఘాధ్యక్షులుగా నిర్వహించిరి. సమావేశసమయమున రెండు వారికథా కాలక్షేపములను, రెండు హెచ్.ఎ. పాల్గొని ఉపన్యాసమును జరుగును. సమాకారోత్సవము అభివృద్ధిని బొంబు వజ్రవదనము జరుగును. వివిధ ఉపసంఘములచే అనేక విషయములను చర్చించబడును. ప్రతిభులు చర్చనీయాంశములను వెలువరించును. ముందుగా తెలుపవలెను. వారికి బసలేజ భాష సాకార్యములు గానననంద 17 వ తేదీలోపుగా తెలుపవలెను.

పాన్సెకల్లు కూనీకేసు:— గుంటూరు తాలూకా పాన్సెకల్లు గ్రామమున గుర్రము కాపరియ్య గృహమునందు ఘోషమైనది. ఆగస్టు 23 వ తేదీ ఉదయము ఆయన భార్య కిరీయనంద అనే గాయములతో కనయ:ట్లోనే చచ్చి పడియుండెను. ఆమె యెను: యొకటి స్థానము కప్పిపోయినది. గుంటూరు సెషన్స్ జడ్జి కరెస్పెన్సు గారు 8, 4, 5 వ తేదీలలో కేసువిచారణ చేసిరి. మద్రాసు కరెస్పెన్సు జి. జి. కె. వి. తేనయ గారు, భర్తను కరెస్పెన్సు చంపుకొనుటకు హేతువు లేదనియు మద్రాసు హైకోర్టును కరెస్పెన్సు సాక్ష్యము లేదనియు, ఆమె ఆత్మహత్య చేసికొనినట్లు యెను: తెలుపుచున్నది. వారి వారి. పెమ్మన్న జడ్జిగారు మద్రాసు కరెస్పెన్సు 4 వ తేదీకి 10 ఏ. వైస్రాయి సాక్ష్యమునంద ఆత్మహత్య చేసి నూదించుచు న్నదనియు దంపిరిన తేది మద్రాసు సివిల్ సెషన్స్ విదించి పెట్టెను.

ఆరోగ్యము, దంతచికిత్స:— గత మూడేళ్లకుండి నేను ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యమును ద తనబంధువుగారి: మును నివారణచేసికొనుటకు క్రిష్ణమారునకు జేయునంటినని యెల్లూరు జరిగెను. ఈ సంవత్సరము ఆంగ్లభాషలోన, దేవభాషలలోన ఆరోగ్యవిషయములకు కరెస్పెన్సులను ప్రకటించుచుండిరి. ప్రజలకు హాజరవ్రతముల నమ్మకుచేరను, వారికి ఆరోగ్యవిషయములను యెల్లూరుగా తెలిసికొనక నను అభిలాష కలుగుట చేరను, ఆరోగ్యము “ద తేదికి” నును నోక మామృతికను ప్రకటించుచు కలుపు కొరియండిరి. కాన, యీవేరన నోక మామృతికను ప్రకటించి యెండు దంతములను పరిశోధనగా నుండుకొనుట, దంతరోగములకుగ కుండ నివారించుకొను విధానములను గుర్తు చేచుటయందును, అందుచే ఆరోగ్యవిషయము పాటుబడు మహా ము: కను నా ప్రయత్నమునకు తోడ్పడెదని నమ్ముచున్నాను. హెచ్. వెంకటాచలం ఎల్. ఎం. ఎం.

ఎల్. సి. గురుస్వామి ఎం. ఎల్. సి. గారి నిర్ణయించుట:— మదరాసు అంతర్జాతీయ సమావేశము, ఉత్తర రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయులను, విద్యార్థులను 6 వ తేదీకి సభివేసి ఎల్. సి. గురుస్వామిగారు మరల కాననసభ్యునిగా నియమింపబడినందులకై అభినందించిరి. ఎ. సి. పార్థసారథివారియగుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులు, అధ్యక్షులుగా సం. డి. పాతకాల ప్రధానోపాధ్యాయులు జి. రత్నయ్యగారు, కమల అభిన దక ప్రముఖ జరిగిరి అందు గురుస్వామిగారు పాతకాలకుగాను కడిశ్రమను పొగడుకు, వారు తిరిగి కాననసభ్యులై నందులకు కమల కంఠయు సంకలనముగా నన్నదని తెలిసిరి. మరియు ఆపాతకాలయందు 1 వ పూరము తగగిని చేర్చుతనని యగోరి. గురుస్వామిగారు క్రిష్ణమారుచచ్చును, యాపాతకాల పరిధి యంతయు క్రిష్ణమారు 8 గి నంకి మం ది చాలు రున్న వో 1 వ పూరము చేర్చు వచ్చు నని 8. పెమ్మ ఆర్. క్రిష్ణస్వామిగారు గుంటూరు, విద్యావతిరములు గుర్తు ఉపన్యసించిరి. సూరనముగా తెలుగు: పతన మందర ముకు పార్థసారథి వారియగుగా రమకృత సుధిముగా నిర్ణయన ముఖయచ్చి కొన్ని గంధములను గూడ ఉచించుగా నిర్ణయన తెప్పిరి. ఆయన గురుస్వామిగారి తెలివి తేలుట మెచ్చుకొరి. చివరకు రిడింగు ప్రభుదాపతుల రాకు మన:భార్య: స్వామియను వెంబు టి ర్వా న ము సభలో ఆహ్వానింపబడిన అధ్యక్షునికి వందనము లభించుటతోను తేదీ గి గీతములు పాడుటతోను సభముగిగెను.

డాక్టరు ఎం. ఎల్. భానుగారు-విరవాయు ప్రచే మృతినొందుట:— గిడిలోను ఇంజనీరింగుకాలేజీ రసాయనశాస్త్ర ఉపాధ్యాయులను డాక్టరు ఎం. ఎల్. భానుగారు మెన్సు ఆదివారము నాడు వైస్రాయిగారు కాలేజీకి వచ్చు సందర్భమున, తేల రేటర్ గిడిలో తనివేయుచు అకస్మాత్తుగా మరణించిరి. ఆయనకొన్ని వస్తువులను కరెస్పెన్సు డెన్సు. ఆయనతో అప్పుడే మల్లాబోయిన వేరొక ఉపాధ్యాయుడు, తిరిగి ఆగడిలోనికి వచ్చుచి భానుగారు రెండుపేలి అంబులంకు కరెస్పెన్సు కరెస్పెన్సు డెన్సు గాంచెను. వెంటనే డాక్టరుగారికి బయరుచేసెను. కాని డాక్టరుగారు కరెస్పెన్సుకి వాడి యుటలేదు. యంత్రసహాయమువ్వరా డిపిరి దియుంటు జేతుప్రత్తింబిరి-గా, డాక్టరుగారు అంతలో డిపిరిదెదలిరి. బల్ల వైస్రాయి పాటాపి నును వైస్రాయినియెను సీసానుబట్టి, ఆ విషయమును వార: నాయకులే ఆయన మరణించియుండునని నిర్ధారణ జేయ బడినది. వేరొక కరెస్పెన్సు గు కరెస్పెన్సు జిల్లా పోలీసునాథులకు తెలుగుగారు, ఇకపెట్టరు గారున వచ్చి కిక్కిజేసిగిరి. తగిన సాక్ష్యము లేబోవుటచే విషవాయు వాహు: దుటచే మరణించెనని నిర్ధారణజేసిరి. జారీవారు కూడ వేరొక కరెస్పెన్సు నూదించబడుటండిరి.

విల్లింగుడను ప్రభువుగారు కెన్యాకు బోవుట

భారత ప్రభుత్వమువారి కెన్యాసంఘము
తేజవద్దాను సుప్రసాదు వైస్రాయి గారిని మైసూరులో సందర్శించి, సామ్రాజ్యసభయందు జరిగిన సమావార మంతయు కక్షికాభి కామంతిగాను కరెస్పెన్సు యెండు లందరు ఇండియా విషయమున అనుకూలముగ నున్నారని తెల్పుచు, తమనివేరొక కొనగిరి. ఈనివేరి: యెండుచేయక నివదియు 17 వ తేదీన కక్షికాలో గూడెనున్న వైస్రాయిగారి కార్యనిర్వాహకసంఘమునందు విచారింపబడును. కెన్యా: భారత ప్రభుత్వము కరెస్పెన్సు బోవనున్న సంఘమునకు అధ్యక్షు:గా ను. తవలె నని విల్లింగుడను ప్రభువుగారు ని. కొరి నట్లు తెలియుచున్నది. విల్లింగుడను గారు తమ కరెస్పెన్సు పని ముగిసిన పిదప కొంతవిశ్రాంతి దీసికొనిరి. త కెన్యాకు బోవుట కట్టి యి భ్యంతరము లేదని తెలిపియుండెను. ఈ సంఘమును సాధ్యమైనంత తర్ఫీరలో బంపవలెనని వైస్రాయిగారు తొందరపడుచుండుటచే, విల్లింగుడనుగారు సమయమునకు కాలేబోయి: రోగాలు పేగారిని అధ్యక్షులుగా నుండవని గోరెదరు.

పోలీసువారి అక్రమములు:— తి. కత్తూరుసండు (వెంగలట్టుజిల్లా) పోలీసువారు ప్రభుత్వం బక పెద్దయను మృత బోయినిగా అరెస్టు చేసిరిని గౌరవనీక: వ్యవహారమును గోరెయ బిల్లా: లక్ష్మరుగారిద్ద నొకరు కేసుచేసిరి. కేసువివరము:— 1920 సం.లో కరెస్పెన్సు గ్రామమునకు వచ్చి కాయును 29 యేడ్లవాడు కొన్ని కరెస్పెన్సును దొంగిలించి పారిపోయెను. వానిని తి. కత్తూరు పోలీసువారు వెదకి తేల్చిని యున్నది. క్రిందటి సంవత్సర 21 వ తేదీకి ఒక పోలీసుజమాను నంబికాయాడుని వెదకుటకు బోయి పూ: మల్లిక చేరవకున్న వెట్టాయి గ్రామమునకు బోయి యేమియు అనమానింక కలవురు కాదనుచున్నను విషక 80 యేడ్లయినది యగు అప్పాయి వాయడను వెదకునీరి కట్టి బాధించి అరెస్టుచేసి తేదీ వైస్రాయి: కలు మేజిస్ట్రేటు కక్షికి తెప్పించుచెను. ఆయన గొప్పపొంపాటు చేయుచున్నాడని గ్రామములు కలవురు గోల తెట్టిరి. అరెస్టు చేసినవాని మేజిస్ట్రేటు కక్షి: బెట్టిక అరుగుమి దనీ యుంచి తెలుసు చేయు: క్రిష్ణమారు ప్రభుత్వం మూటుసము తెలు: లోనాతనిను: ది. నామిని: గుంటునైనవినిచుట్టులేదు. ఇంతలో వాని బంధువులు కచ్చి పోలీసువాని పారబాటంతయు మేజిస్ట్రేటుకు తెలిపి నామిని కోరిరి. అత నామేజిస్ట్రేటు సము ఇకపెట్టకు (వాని కయిగు చేయుట ఆనామి కేసు డెన్సునో వాడో తెలిసికొనుటకై, వాడు నంబికాయాడు బోలిన వాడో లేడో జూడమని వ్రాసెను. ఇకపెట్టకు నిర్ణయముగా వాడుజమానును పంపి యెంకిని తెలిపి, ఆనామి తెప్పిశ్రీ నదయకొను మని మేజిస్ట్రేటు: ప్రభుత్వం తెప్పెను. మేజిస్ట్రేటు యిందుకు కెంతయు కోపగించుకొని యీ కేసు గాల ముఖ్య మై: దియు ఆయనము: వేరొకని బంధించువో నలు ఇకపెట్టకు కొంతయనుగుననియు తెలిపెను. అంతగా నలు ఇకపెట్టకు రు స్వయంతుగా బోయి అప్పాయి వాయని జూడి ఆయన నంబికాయాడు గాడని నిర్ధారణజేసి కక్షిక: పెట్టరు: దిలిపెను. అప్పాయి వాయాడు 4 కక్షికము: వైస్రాయి: నుండిపిదప విదించి పెట్టెను.

దేవిదే! సమ్యాక్ కంపేసి! సంబంధించిన ఈశ్వరవాసు
లక్ష్మీదాసుగాత వశ్యేఽరంతస్వరహాసమ బాంబాయిః పరీభుగా
నతమింపజడతి. (అ. ౧౭)

కవితలు

కన్యరేటిపులు పరిపాలనము చేయ నిరాకరించుట

రాంసేమగ్గొన్నాల్లుగారిని సార్వభౌముడు ఆహ్వానించి మంత్రివర్గము నేర్పరుపు మానెదరు

లిబరల్స్ లో కార్మికులు కలియును
లండన్, డిశంబరు 9:—ఈ వారాంతమున రాజకీయ పక్షములవారి కే. రికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగ లేదు. కాని క్రొత్త పరిస్థితులను గూర్చి అందరును ఆలోచించుచునే యున్నారు. శేషటి దినము జరుగు మంత్రివర్గపుత్రభక్తి అందరును వేచి యున్నారు. ఈ పథభాగ బాల్మికుగ రు రాజీనామా ఇచ్చునది లేనదీ స్పష్టముగ తెలుసు మరల నిర్దించ బడు కన్యరేటిపు మంత్రులు మార్పు జేసిన కన్య క్రమముతో పాలనము చేయునదీ లేనదీ లేదు. లిబరల్స్ లో సహకారముగ వనిచేయుటగాని వారి తో క్రొత్త పంథాగము నుపేక్షించుటగాని జరుగదు.

రాంసే మగ్గొన్నాల్లుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరచెదరా?

కన్యరేటిపులు పరిపాలనము చేయ నిరాకరింప వచ్చు: నియు రాంసే మగ్గొన్నాల్లుగారికి కలువంపు డని సార్వభౌమునికి హిత వ్రాసగెద రనియు అనుకొనుచున్నారు. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులను రాంసే మగ్గొన్నాల్లుగారు అంగీకరించునని తోచదు.

లండన్, డిశంబరు 10 ఉదయం 1-30:—మైక్యువత్రి కావిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—వని లేని కార్మికుల సమస్య విదేశాంగ వ్యవహారములందు సాధ్యమైనంతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండుటకు పార్లమెంటు మరల సమావేశ మగువరకు యూనియన్స్ లో పాలనమును సాగింపవలె నను భావము ఎక్కువగ నున్నట్లు కన్పించుచున్నది. మరల పార్లమెంటు కూడుటకు అధమము ఒకమా సము పట్టును.

ముఖ్యమైన శాఖలు అభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. వివాదాంశములను ఎవరును ప్రవేశ పెట్టరు.

ఏ పక్షమువారికిని ప్రస్తుతము మరల ఎన్నికలు జరుగుట ఇష్టము లేదని తెలిసికొనవలెను. ఇంత త్వరలో మరల ఎన్నికలను బెట్టిన ప్రజలందరకును కోపమువచ్చును. ఇదియుంగాక ఈ ఎన్నికలలో యూనియన్స్ లకును, లిబరల్స్ కు ఉన్న డబ్బు ఊడి నది. కార్మికుల ఆర్థిక పరిస్థితులు చాలవరకు ప్రస్తుతము చితికిపోయింది.

కొయిలిషను సాగదు

బాల్మిక్ గారే చాలనము చేయుట

అస్సెస్మెంట్ గారి సహాయము
లండన్, డిశంబరు 8:—మైక్యువత్రి కావిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఎన్నిక ఫలితములు చంచలమును కలుగజేసినది. ఆధునిక పార్లమెంటు చారిత్రమున ఇంత అపూర్వ పరిస్థితు లేన్నదను జూచి యెఱుగము. ప్రతినిధివము అగమ్యగోచరముగ నున్నది.

సాధ్యమైనంతవరకు బాల్మిక్ గారు సార్వభౌముని కలిసికొనెదరని తెలియుచున్నది. అది వారముగాని సోమవారముగాని నిర్దేశించవచ్చును. రాంసే పాలనమును జరుపుటకు నిశ్చయించుకొని

పార్లమెంటును సమావేశము చేయునచో మాట విశ్వసనీయము గావాలను.

నివాసముగల కార్మిక నాయకులు, రాంసే మగ్గొన్నాల్లు, హెండర్స్, థామస్ గార్లు లిబరల్స్ లో ఏదో పనిజరుగు ఏర్పాటుల కంగీకరించక పోరనుచున్నారు. తమ రక్షకాన్ని దానికంటె ఎక్కువ విజయము చేకూరుటచే అధికారాహముతో వీరు వెనుదిరిగి పుట్ట కేగెదరు. వీరవర్గములో ఎవరో కొన్ని ముదిగూడి ఇతిరపక్షముతో బేమాడరని జెప్పవచ్చును. యూనియన్స్ లు, లిబరల్స్ ఏకముగా వచ్చునేమో యని యనుకొనుచున్నారు. దీనిని గూర్చి చాల చర్చ జరుగుచున్నది.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

పరాసుల వైఖరి

లండన్, డిశంబరు 9 కా.తి 8/55:— మొదట కరా నులు బ్రిటిషు ఎన్నిక ఫలితములను జూచి భయపడిరి. బాల్మిక్ గారు చురుకైన విజయము గాంచునాక యని గ్రహించుచున్నాడు. కాని వారు సమపాక్షములు:—వై.టి.ఎ. విచారణసంఘము వారి సమపాక్షములను కరానలవిధానము రూపంలో కొంత వరకు మార్చిరి. తమపక్షమున కొంతవరకు వదిలిరి. బాల్మిక్ గారు ప్రభుత్వమును నే మిత్రముడని సయోధ్య నిలుచును. ఎన్నికల వలన సంకీర్ణముల పడవలు తొలగిపోయినది. బ్రిటిషునాయకు లేకున్న బాల్మిక్ గారు గెలిచిరేమి తమకు ప్రతికూలముగ పని చేయు ననుచున్నాడు. బాల్మిక్ గారు రూపవిధానమును గూర్చి అక్షేపించుటగూర్చి చాల చెప్పుకొనుచున్నారు. జర్మనీలో నవరహదీల విచ్చిరి అయ్యది గ్రేటు బ్రిటనుకు వివాదకరమగునోదీ యనిపించునను ననుచున్నాడు.

రీకేట్లు, అర్థకా.తి డిశంబరు 9:— కార్మికులలో గాని కన్యరేటిపులలో గాని కలిసి యు కన్యమలేదని లిబరల్ నాయకులనుచున్నాడు. అక్షేపకారము లిబరల్స్ లో కలియజాచున కార్మిక నాయకులనుచున్నాడు. కార్మికులుగాని లిబరల్స్ గాని స్వతంత్రులై ప్రత్యేకముగ పాలనమును చేయాలను. ఇంతవరకు కన్యరేటిపులే ఎక్కువ బలముగలవారగు నున్నారు. వారే అధికారమును సాగించెదరని వార్తాప్రతిబలంబిచాడు. ఏ పక్షములోన కలిసికొన్నాడు కన్యరేటిపుల సహాయములేక లిబరల్స్ పాలనము చేయలేని తెలియును. అందుచే కన్యరేటిపు ప్రభుత్వమును బలపరచవచ్చును. వివాదాంశముల లేనివిషయములనే ఎత్తుకొనెదరు. పక్షములో మార్పులందఱి అర్థకవరకే ముందుకు వదిలెదరు. ఈ వార్తా ప్రతికా.తి పాక్షములు నిలకడ అయిందిగావు.

రేలో, మంగళవా:—మో బాల్మిక్ గారు మంత్రివర్గమును కలిగొనను. అప్పుడుగాని ఏమి ఎదురగునది తెలయ.

పవరణ

ఇదివరలో పిండవంతులగున్న శ్రేణుల వైరకాగాన పిడిపోయిరి తెలియజేసిరి. అదిరింది. ఆయన క్రొత్తకంటె అపరివరతుకు పట్టును వచ్చింది.

ఎన్నిక ఫలితములు కన్యరేటిపులకు గుండెలను ఘర్జునుచున్నది.

రాంసే మగ్గొన్నాల్లుగారు రాబోవు ప్రధానమంత్రి యని ప్రజలు బ్రహ్మరథము బట్టిరి. మా పక్షుల కన్యకు ప్రజలలో ప్రబోధమును కలుగజేయుటయే ఈ కార్యములలో మేము చాలకు తులనలించుచున్నాము కార్మిక కక్షల మూలభూమిగా మున్నును లీనీతగది వారే అనియు పార్లమెంటు పక్షములై ప్రావీణములగునదియు చక్కని పునాదిని నేయుచున్నా యనియు తెలియజేసిరి.

కార్మికుల వైఖరి

లిబరల్స్ లో సంయోగము కడవనుచున్నాడు. ఎన్నికల వలన తమకు మరింత బలము కల్గెననియు నుజుబడి గూడ ఎక్కువాయెననియు తమకు ఆ పాక్షిక స్థానము చాలననియు కార్మిక నాయకులు తెలుపుచున్నారు.

లండన్ క్రొత్త కా.తి పాయము

లండన్, డిశంబరు 8:—ముందు ప్రభుత్వము వెనుక సాగింపదలం చెప్పుటకు వీలు లేకున్నది. కాని బాల్మిక్ గారు కలిగిన వార్తాప్రతిబలంబు పాక్షభూమిని జూపుటలేదు. "యిలివ్" కథన శక్తిగలవల ఎవరును ఒప్పుకొనుటలేదు. ఎన్నికలు మరల జరగటకు ఎరిగిని ఇష్టములేదు. కాని ఎటువో ప్రభుత్వమునాత్రము జరుగుటకు తోడ్పడెదరు.

విరోధ ప్రభుత్వము వారి భయము

గోమ, డిశంబరు 8:—మరల లాండ్ కార్మికుల వచ్చే యను భయమును విరోధ ప్రభుత్వమునాడు జూపుచున్నాడు. కాని వీరు—లాండ్ కార్మికులు—కార్మికులలో పోచేముల వైపునుచున్నాడు.

కాలి ఫేటు సమస్య

తురుష్క పార్లమెంటు సభ

తీర్మానములు

కా.ప్రా.టె.నో.పి.సి., డిశంబరు 10:—కా.ప్రా.టె.నో.పి.సి.లో రాజద్రోహము, కృటులు చేయుట వగైరలను విచారించుటకు న్యాయమూర్తులను బంపుటకు తురుష్క అసెంబ్లీ వారి నిశ్చయించిరి. దీనివలన ఆంగ్ల రాజానికి భయముచున్నది.

ఆగాభాగ గారి లేఖ

రీ.వ.గ. అక్షేపము కలుగజేసినది. కాని కా.ప్రా.టె.నో.పి.సి. ప్రతికూలకారణముగనే వ్యాఖ్యానమునవ్వించి. విప్లవ శక్తులను అతలించుటకు తప్పని రాపులే గారభించిరి. వార్తా ప్రతికూల ఆగాభాగ లేఖ ఎదురైంది. ప్రశ్నను ఇన్వీతు పాషాగారు అడిగిరి.

తురుష్క జాతీయసభలకు తమ అసాధారణ సమావేశమున కా.ప్రా.టె.నో.పి.సి. పంక్తిగను గూర్చి ఆలోచించిరి. బ్రిటిషువారు భారీపేటు: ధానమును గూర్చియు ఆగాభాగ గారి యభిప్రాయమును గూర్చియు ఇన్వీతు పాషాగారు ప్రస్తావించిరి.

ఇష్ట బేగారు

న్యాయస్థానాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. 'రే.కె.' 'కె.ఎం.' ప్రతికూల అభిప్రాయపడినది. సంపాదకులు ఆరెడ్డుచేయించిరి.

ఆగాభాగ గారి లేఖ

కా.ప్రా.టె.నో.పి.సి., డిశంబరు 10:—మేరీ న్యాయకా.ప్రమానమునంది కాలి ఫేటును కాపాడవలెను. కలిఫాగారి రాచకీయములందు తోక్యములేకుండజేయుట, కలిఫా అధికారమును నిర్బంధించుటయు ఇదివరలో కలిఫా అకాథమిచుచున్న మైతికలకా.ప్రా.టె.నో.పి.సి. పాడుచేయునని ఇస్లామునకును బహిసముగాచింపను. కలిఫాహోదా, అధికారము క్రైస్తవమత గూర్చిన పోపునవ్యాసలకు తక్కువగాకుండగ నుండవలెను. తమ ప్రోవెటు, ఇమాం ప్రతిధిక కలిఫాను నన్నునుల్యానముల ఎంచుకొనుచున్నాడు. ఆధానము పాషాజేసితిమేని భిన్నాభిప్రాయము, శత్రుద్రవము బయలుదేరున ఆగాభాగ గారు తమ లేఖయందు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ విశ్వస్యము

ఇటలీ ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడినది. ఆదాయము ఎక్కువగవెను. ఖర్చు తక్కువ.

రషియా-ఇటలీ ఒడంబడిక

ను ఇటలీ నెటువూ రంగీకరించిరి.

మెక్సికో షెడరలు సేవలు

మెక్సికో షెడరలు మారుచున్నది. ఇష్టప్రకారములగుడ కరువున్నది. ఈ యుద్ధము మంతయు ప్రజలపై కృటులు చేయుట యని అభ్యంతము నడిచిరి.

దేశీయవార్తలు

హోమం దీపావళి మొదలు

గన్నవరం గారి కార్యకర్తలకు సభలకు కల
కలలో 17 వ దినంబరలో సమావేశమవుదుం. (ఆ. ప్రె.)

విద్య, ఆరోగ్య భూభాగవారు

1928 లోని లాండు అక్విజిషన్ (సర్వే) చట్టం
1924 జనరి మొదటిసారి అమలులో పెట్టబడును. (ఆ. ప్రె.)

పరిశ్రామిక, కార్మికశాఖ

1928 లోని యిండిజన్ బాయిల్స్ చట్టం 1924
మొదటి సారి అమలులోకి వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రైవేటు సెటిల్మెంటులోనికి నల్లమండు పంపుట
ఫిరీ, దీనిబట్టి :—ప్రైవేటు సెటిల్మెంటు (కభు
కభువారు అడిగినమాటల ఇండియా ప్రభుత్వవారు నిజమిత
ఖరీదులకే 1925 వ జనవరినాటి ఇంకో 5 సంవత్సరముల నల్ల
మందును పంపుటకు ఒప్పందము చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము

అలిఫుర్, దీని బట్టి :—జనవరి 20 తేదీన జగన్మోహన్
మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమువారు 2 వ కాన్వోకేషన్ సభకు
భాగ్యశాల అయిన భోపాళ జేమింగారు అధ్యక్షత వహిం
తురు. (ఆ. ప్రె.)

3 వ కరారి దొమ్మినేరము

1928 ఏప్రిల్ 24 వ తేదీన జరిగిన 3 వ కరారి దొమ్మి
నేరములో భుల్లూమియాన్ మహన్ అనునొకని చంపివట్టు వేర
సాధన చేయబడినది మరియు ఉన్నట్లు ఆల్బాబాద్ నెడున్న
శ్యామభివతి విడుదల చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

మాండలే బాధలు గయవానికి కావలె ననుట

రంగూణ దీనిబట్టి :—ఆరకాన్ బాధలేనామము
ప్రత్యేకముగా, మాండలే బాధలేనామము కొండరు ప్రము
ఖులముగా సభలో బుద్ధగణదేవాలయమున దాని పునర
భూమిలను బాధలు కల్పించునని వైస్రాయిగారు మాండలేకు
వచ్చినప్పుడు అడుగవలె నని తీర్మానించబడింది. (ఆ. ప్రె.)

మధుర సెక్యూరిటీ కేసు

దీనిబట్టి :—చతురవర్ణములో మొదటిసారికి గలు
దీనిబట్టి మేనేజ్మెంటులో కల్లకట్టానీటిలోని 16 గురు
మధురమైన తేదీన సెక్యూరిటీ కేసు ఒకటి జరుగు
తుందను. నలు దీని బట్టి మేనేజ్మెంటులో వాడ
జట్టిగారు నేరములలో 2 వ వానిని 14 వ వానిని తప్ప
తప్పక అందరినీ కొత్తకొద్దుకొని 300 రూపాయలలో ఒక
ప్రాజెక్టు తెలుసు తెచ్చుని అడిగెను. మరియు యాకేను పీరి
తేదీనందులకు ప్రతివానిని 300 కు పూరితీ యిచ్చేవాండు
యెదరు అందరెనని చెప్పెను. ఈ 14 గురును పోలీసువారు
తెలుపబడుగా మధురజిల్లా తెలుసుకు గొంపోడిరి.

ధరలు ఎక్కువైన ప్రదేశములందు

ఉద్యోగస్థులకు ముజరాల్ నిచ్చుట

బొంబాయి, దీని 7:—బొంబాయి, భూనా, కరాచీ
లలో కొన్ని ప్రదేశములందు ధరలు ఎక్కువగా నుండుటవలన
అచ్చటి యుద్యోగస్థులకు అందుకొను కొన్ని మజరాల నిచ్చు
టకు బొంబాయి ప్రభుత్వవారు తీర్మానించిరి. ఆయా ప్రదేశ
ములలో ధరలు ఎక్కువగా యున్నందున ఏదియును మజరాల
లను యివ్వకుండు పొందకుండు నుండు ఉద్యోగస్థుల లెక్కకి, ముజ
రాల్ నిచ్చు నిమిత్తము యీపద్ధతి ఏర్పడింది. కాని అప్పుడున్న
పరిస్థితులబట్టి ఏర్పరచబడిన దీక్షములకారణము రికాటు చేయ
బడిన ఉద్యోగస్థుల కొకయములలో వారసభవించిన మజరాలను
గురించి పంచాంగ చేయబడిన కొంత కష్టమున్నది. అందువలన
యీపద్ధతి ముఖ్యముగా నుండు చిన్న చట్టములలోని వైసు
స్కేటు మీదనున్న ఉద్యోగస్థులకు అనుసరించును. 1924
మార్చి మొదటినుండి ఈ పద్ధతి అమలులోకి వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి బ్యాంక్ బే రిక్ల మేషను వసులు

బొంబాయి, దీనిబట్టి :—ఈ రిక్ల మేషను వసులు
అభివృద్ధిచెంది యింకోక స్థితిలోనికి వచ్చింది. ఈ పనులను మొద
ల పెట్టించిన బొంబాయి గవర్నరుగారి సలాయిడ్ గారే నీరును
నింపు పనిని యీ యెదయును ప్రారంభించిరి. సమగ్రముగా
పునర్నిర్మణము ఒక ప్రదేశమునందీ నీటిని తేలియున్న ఒక
గొట్టమువ్వాలా నీరును బురదయును 6000 అడుగుల దూరము
నకు గొంపోబడును. ఇందువలన కొలాలా బారన్స్ ద్వారాన్న
బ్యాంక్ బే గాని నీరుభారమును, భారీ బయటకు ప్రదేశమునందీ
నీరు బయటికి వచ్చుచుండుటకు ఈనీటి గొట్టమువారును 5000
అడుగులదూరము నున్నది. దాదయామెటరు 3 1/2 అడుగులు.
నీరు భారీయును గొట్టము చివరకు గవర్నరుగారి తేరచిరి. అప్పు
డు బురదయునీరును చాలా వేగముతో వచ్చింది. వీరంతయు దాని
యంత్రము అది పోయి కిల్లును దీనివలనను, 6 నెలల కొలాలా
బ్యాంక్ ను నిడువని అనుకొనుచున్నాను. వీరుకుంపుటకు చేసిన
ఏర్పాటులలో మొదటి ఏర్పాటువారుగా జరిగినది గవర్నరు
గారు ఉద్యోగములను అభివృద్ధిచెందిరి. అయ్యేకాటుకు జయము
కలుగుగాక అని కోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిగవర్నరుగారి పీఠాసనపు

గవర్నరుగారిని వారి భార్యకును బొంబాయిజను
నేడు (8 వ దినంబరు) పీఠాసనపు నిచ్చిరి. పీఠులలోవారు
పోవుచుండగా జనులు గుంపులుగా కూడి
వారి అందమును తెలుపుతే కలలు వేసిరి. ఉద్యోగ
ముల పీఠాసనపులో పాల్గొనుటకు అపోహించుదరుడైన చాల
మంది వేచియుండిరి. బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారును కర్తక
సంఘమువారును లాయరుగారి తీవ్రమగునట్టియు జాతిప్రభుకు
నట్టియు పరిపాలనాకర్తలని ప్రశంసించిరి. పీఠాసనపు వ్యవహార
వ్యతిరేకము చేప్పిన మ్యూనిసిపల్ కార్పొరల్స్ వీరిలో కలలులేను.
కార్పొరేషన్ వారి ఉద్దేశములకే స్వీకరించును గవర్నరుగారు
5 సంవత్సరముల క్రింది తీ మాటలకు చెప్పెను. అదియేమని,
ఈ నేడు వారి పద్ధతులనే తెలివిగోను క్రితగోను అనుసరిం
చలె ననియు విషయములలో సరిగా పనిచేయవలెననియు వ్యయ,
సా ఫిక సమస్యలను యితర సమస్యలను ఆరోగ్య పారిశుధ్య
విషయములను బొంబాయి కార్పొరేషన్ సంఘమువారు తీర్చ
వలెననియు యిక వాయిదాలు వేయవలెననియు చెప్పిరి.
బొంబాయి వర్తకసంఘమువారికి జవాబు తెచ్చును లా
యరుగారు తాముచేసిన కొంచెమును యూరపీయును సంఘము
వారి తెలివిగోనుడిన సులహులైన సహాయములకు, విమర్శ
కల్లును అమాయకత్వము చెప్పిరి. కష్టములు పోయి మిత్రవ్యతి
మానకు సరియైనట్టి కలుగ నున్నదను నమృతము ఆయనకు
కలుదు. వారిలో చెవి కలలు అనుభవించి మంచి కలలు నను
భవించుటకు వారికి ప్రాప్తితే పోయినను విచారము కలు
కలనని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

తెనాలి మ్యూన్సిపాలిటీ ప్రకటన

తెనాలి మ్యూన్సిపల్ కౌన్సిలుల మార్గములు కట్టు
టకుగాను నె 1 రు బ్లాకు రు 20500 అ వస్తు నె 2 రు
బ్లాకు రు 12800 అ వస్తు యెసి కట్టు రయారు కాబడినది
ఈ సంవత్సరము అనగా 1924 సంవత్సరం మార్చి 31 వ తేదీ
లోగా సడను చెండుబాటులు క్రి దరు 5990 అ చేసే మొట్టు
లకు కట్టుటకుగాను ఖర్చు పెట్టవలసియున్నది. సడను
తేస్కంటు కట్టుటకురుకు అయిన పనిని కంట్రాక్టుకు తీసికో
దలంచినవారు 1928 వ సంవత్సరము దిశెంబరు 22 వ తేదీ
సాయంత్రము 5 గంటలలోపల తెనాలి మ్యూన్సిపల్ ఛైర్మన్
వారి అఫీసులో పీఠాసనపును చాఖలు చేసుకోవలసినది.
అట్టి పేందర్లును తెనాలి మ్యూన్సిపల్ సభలో నడరు తేదీ
సాయంత్రము 5-15 గంటలకు తెలుపబడును ఎన్టీపేట్టున్న
పెక్కులున్న యింకా చే యితరములన్ని సంగాయినీ
గాని తెనాలి మ్యూన్సిపల్ అఫీసులో కచ్చే గంటలలోపల
తెలుసుకోవచ్చును.

ఎస్. వీరభద్రమృత్యుశ్రేష్ఠి,

తెనాలి మ్యూన్సిపల్ అఫీసు, 8-12-1928. టైన్ ఛేక్ మెన్,

చేరుపొందిన అన్నిరకములు

నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాట పోల్చినప్పటి యింగ్లీషు నైకిలు
అందు మోటారు యింపోర్టింగు అందు కంపెనీవారి ద్వారా
వచ్చును. కాన బోతుగాను చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు
యిదియు మాట ప్రాసిన యితరవిధములు తెలుపబడును.

ఇంకా మానవ బ్లాకులకు స్వయం వాడుకమెన్
పిల్లోలు లాంపులు, సబ్బులు, వారికేమిదీపములు రేంగురూటు
బ్యాట్లు కరైరా వేషునీ సామానులు, సరసమైనధరలకు విక
లించుచున్నాము.

వై. కష్టమూర్తి, అందుసన్ను

జనరల్ కర్రము, 9/78 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,
ప్రాంతి కొత్తపేట, రాజ్ కలాలాళా.

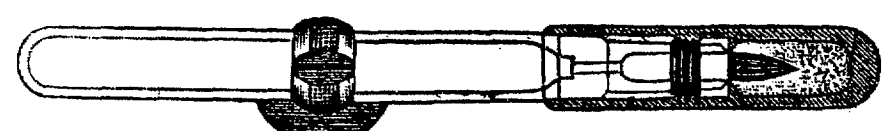
హిందూగృహము 12 అణాలు.

ప్రహసనములు 204 పేజీలు

1 బాతరుదీ, 2 బ్రాహ్మణచేదస్త్రము 8 పెండ్లిమాటలు
4 తాళముచెవి 5 కట్టు బాట్టు 6 ప్రాతలక్త కొత్తకోడలు
7 గయ్యాలిగారి 8 పారికోజులపాడునెత్తం 9 ముసలి
మగడు 10 తమాసానకులము 11 స్త్రీలమీటింగు 12 పీట
అమీదపెండ్లి 13 బుడబుక్కలపాడు 14 దొంగసంస్కార
15 ఝాట్కానెట్టం 16 పారకానెట్టములపరకాయపరక
17 కుక్కకాటుకు చెప్పవెచ్చి 18 నునుగుల గురులూకు
19 ఆంధ్రమహానామ తమచారాధనము 20 మందులమారి
రాధమ్మ 21 వాణాకదిద్ద 22 నూలులలోకేవాదేశము.

మంజువాణీ వెన్, ఏలూగు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇ నాం! 1924 నం॥ వెద్దపీ టు క్యాలండరు ఇ నాం!!
ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
ది మ ద్రాసు ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్రాసు.
సెల్స్ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్టిన్ పేనా

పాకాటెన్ వెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొద
లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూనేతమునందు కూడ మిక్కిలముగా జనాదరి తీయ
మొందుచున్నది.
సాధరణమయిన "ఆ గేట్" కలము
మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాటికి జులు "ఆ గేట్" గాజుపాటి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
విధానము. ఒకతూరి కిరాలో ముంచియెదల అయిదు నిమిషములలోను చక్కగా వ్రాయును.
మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

అమృతాంజనము

కపహరి

సీసా 1-క రూ 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాంకోశములను బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది ఆ నేకవిధములు తైలములను ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలిండు దగ్గు క్యాంకోశముల నూత్న వాశములందు ఏర్పడువచ్చు. ఉబ్బనము, తుయదగ్గు దగ్గుకు సేవించవలసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

కుమ్మకు తైలము

డబ్బీ 1-క వెల రూ. 0.8.0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,

కుమ్మకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె

వెలసీసా 1-క రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలను

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు లేక 109 ఫ్రెంకోడ్, బొంబాయి.

ది మ ద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, మాంటుగార్డు నందుండు మెదర్స్ లూకర్ అందు నన్ను వారి భవనమున ప్రక్కనయుండు నెం 2/4 ర భవనమున మా వ్రాంచి ఏర్పాటు చేయబడినదనియు, మా మేనేజింగు డైరెక్టరున, ప్రధాన వైద్యులు : గు ఆయుర్వేద పండిత డాక్టర్ ఎస్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గార్, ప్రతిదినము, ఆదివారము, సెలవుదినము లందు మాడ, ఈ దిగుత తెలుపబడిన కాలములందు రోగులను పరీక్షించి, వారికి యివ్వ నోమింగదగ్గి మేము ఇందు మూలముగా ఎల్లరకును తెలియ జేయుచున్నాము.

వ్రాంచి ఆఫీసు, 2/4 మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు, హెడ్ ఆఫీసు. 44 గోదండప్ప వాయక పేటి, బార్డిటౌను, మద్రాసు	ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటల వరకు పరలు 10-30 గంటలనుండి, సాయంత్రము 8-30 గంటలవరకు.
---	---

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఉడినచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కెమిసీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమును, శిరోమూల్యమును, యిది వివేకవంతులకు వెంట్రుకలు పుట్టుట గాని, గురుకు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకల వరల యొక్కటి మెరదనమును గల్గి వట్టువలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోగమున దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లున్నదియనునో కనిపెట్టుడు

కెమిసీయా తలపానెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగా జేయును.

ఇది బుడ్డి 1-క రూ. 0.8.0 వి. పి. సహా రూ. 1-6-0

అన్ని వ్యాధులకు ఈ కింద తెలుపబడిన క్రమము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువ్విన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"టటో దిల్ బహారు" కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అన్ని వ్యాధులకు మెరదనమును.

బి. పి. బుడ్డి 1-క రూ. 0.8.0

డా. ము. బుడ్డి 1-క రూ. 0.12-0

డా. ము. బుడ్డి 1-క రూ. 0.8.0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మన పొరమైన వానన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు లక్షణాల కర పరివర్తనము, శరీర అమృతాంజనమున దా దొరుకును. లేకున్న,

డా. హేమలక్ష్మి:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 అమ్మామిడి, బొంబాయి.

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dillbahar, Sold
everywhere."

గొప్ప కష్టభరి! జాతకరత్నము క్షయపడును!!

జ్యోతిషమును పుట్టినదే తేక మున్నగునది లేక యేకం క్షయపడినయెడల కష్టరత్నం రీతిగలనో నహ యెన్ని సంస్కారములు చేసిన జ్యోతిషముని నహాయె అక్కరలేకయే తమంతట తాము వానికోసగలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు వ్యాధిభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికోవలెను. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివలె రూ. 2-0-0, నెలకునెలగా రోజువారీ 1-0-0 మాత్రమే.

(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖిలంకోట, విశాఖపట్నం జిల్లా

పతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇది మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువ్వినగా నుండును. తాంబూలములలో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నన్ను పాతము, దగ్గు, ఉబ్బనము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వ్యజాయుధమునలె పనిచేయును. కలకాలది సీసాలు విక్రయ చగురును. (8851)-2

200 మాత్రలసీసా 1-క రూ. 0.4-0; దశక సీసాలు రూ. 2-3-0

వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రూ. 0-6-0.

బి.పి.సి. అందు కో. ఆయుర్వేదమునాటి, పెరిశేపి. శిల్పారాజు.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కొలెక్టరు లోహాభివృద్ధి, మూత్రక భస్మము, మొదలగునాటిని కర్మ కాస్తోక్తముగా జేయుచు చేయబడింది. మూత్రముతో రిసిపోవు కుక్కను. మూత్రమునందు తీసి (phosphate), తెలుపు మొదలగు నెక్ రోగముల, జడుగునోప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీమంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి కష్టకరుడగును.

2-క రులము టెన్షన్లు బుడ్డి 1-క రూ. 1/5-0

4 బుడ్డులు ఒక సారి అర్ధరూ. ప.పి. స్వాగతం పొందు

4 రులు యివ్వము.

మా టెన్షన్ దయల క్యాంబూలు యివ్వము గాక పండును

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,

Madras.